CYNNWYS

	Tudalen
Rhagair a Chyflwyniad	
1. Proses Pennu'r Gyllideb	1-4
2. Cyllideb 2014-15 – Trosolwg	5-8
3. Lefelau'r Dreth Gyngor	9-11
4. Crynodeb o'r Gyllideb	
a. Cyllideb Refeniw (Net)	12
b. Crynodeb o'r Rhaglen Cyfalaf	13-14
5. Cyllidebau'r Cyfarwyddiaethau – Refeniw a Chyfalaf	
a. Addysg a Thrawsnewidiad (Plant yn flaeno-rol)	15-22
b. Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Lles yn flaenorol)	23-30
c. Cymunedau	31-40
ch. Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio	41-43
d. Adnoddau a Swyddogaethau Corfforaethol	
- Cyllid a TGCh, Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol, Gwasanaethau i Gwsmeriaid ac Eiddo (Amgylcheddau Adeiledig ac Ystadau Eiddo) - Uned y Prif Swyddog Gweithredol	44-50
6. Geirfa	51-54

RHAGAIR

Croeso i lyfr cyllideb Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr sy'n cyflwyno Rhaglen Gyllideb Refeniw a Chyfalaf 2015-16. Fe'i cyhoeddir at ddefnydd y cyfarwyddiaethau, yr aelodau etholedig ac aelodau'r cyhoedd.

Mae cynghorau ledled y DU yn wynebu heriau digynsail, gyda llai o gyllid gan y Llywodraeth a mwy o alw am wasanaethau hanfodol. Yma yng Nghymru, mae Llywodraeth Cymru wedi cynghori'r awdurdodau lleol i ddisgwyl gostyngiadau yn eu cyllid a fydd yn effeithio ar y ffordd y caiff gwasanaethau eu cyflwyno yn y dyfodol. Erbyn 2014-15, mae'r Cyngor wedi gorfod arbed mwy na £27 miliwn oherwydd gostyngiadau yn y cyllid gan y llywodraeth genedlaethol a gostyngiad yn yr incwm a gawn o ffioedd, taliadau a buddsoddiadau. Mae'n debyg y bydd y sefyllfa ariannol anodd hon yn parhau am nifer o flynyddoedd ac yn Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig, rydym yn amcangyfrif y bydd angen inni wneud arbedion ychwanegol o hyd at £48.8 miliwn rhwng 2015-16 a 2018-19. Mae toriadau o'r fath i'r gyllideb yn her sylweddol i'r Cyngor a bydd gofyn inni wneud llawer o benderfyniadau anodd ynglŷn â pha wasanaethau y gellir eu cynnal a pha rai na ellir eu cynnal. Yn amlwg, rydym ni'n awyddus i sicrhau bod y toriadau'n cael yr effaith leiaf bosibl ar y gwasanaeth a ddarperir i'n dinasyddion. Rydym ni'n ymrwymo felly i ddod o hyd i fwy na hanner ein harbedion yn fewnol yn y Cyngor, a hynny drwy fanteisio i'r eithaf ar yr adnoddau a fydd ar gael inni. Bydd yn rhaid i'r hanner arall ddod o newidiadau i'n polisiau a'r ffordd y caiff rhai gwasanaethau eu darparu, yn ogystal â gostwng neu roi'r gorau i ddarparu rhai o'r gwasanaethau a ddarperir ar hyn o bryd. Gan fod cyfran uchel o gyllideb y cyngor (69%) yn gysylltiedig â chostau cyflogi staff, mae'n anochel y bydd unrhyw ostyngiad yng nghyllidebau meysydd gwasanaeth yn arwain at ostyngiad sylweddol yng ngweithlu'r cyngor.

Cynhaliodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ymgynghoriad ar y gyllideb yn ddiweddar er mwyn cael sylwadau trigolion a rhanddeiliaid ar y cynigion uchod, ac mae'r sylwadau hynny'n cael eu hystyried yn briodol. Rydym ni'n ymrwymo i weithio'n agos â'r gymuned i leihau effaith y toriadau yn y gyllideb.

Cost net y gwasanaethau a ddarperir gan y Cyngor yn 2015-16 yw £252.201 miliwn, sy'n ostyngiad o £2.930 miliwn o'i gymharu â 2014-15. Mae Llywodraeth Cymru wedi gostwng –3.4% ar y cyllid y mae'n ei ddyrannu i Ben-y-bont ar Ogwr. Fodd bynnag, -3.6% yw'r gostyngiad gwirioneddol oherwydd y ffordd y mae Llywodraeth Cymru wedi trin y cyllid ychwanegol ar gyfer gofal cymdeithasol.

Mae'r gyllideb yn neilltuo £3.3 miliwn i ymateb i'r pwysau ar y gyllideb na ellir ei osgoi, gan gynnwys taliadau uniongyrchol, mabwysiadu, rheoli gwastraff a chostau sy'n codi o ganlyniad i newidiadau yn y rheoliadau cyllido cyfalaf. Mae £3.6 miliwn wedi ei neilltuo ar gyfer chwyddiant prisiau penodol, newidiadau i ddeddfwriaeth pensiwn a chyfraniadau pensiwn cyflogwyr dros gyfnod Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig. Er mwyn cael cyllideb gytbwys, mae cyllideb y Cyngor yn cynnwys cynigion i arbed £11.2 miliwn. Un o egwyddorion allweddol y cyngor wrth ddatblygu Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig yw bodloni ei oblygiadau statudol a chyfeirio ei adnoddau tuag at ei flaenoriaethau gwella corfforaethol. Mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau eto ei hymroddiad i barhau i ddiogelu cyllidebau ysgolion yn 2015-16 ac mae hyn wedi golygu y bydd cyllidebau gwasanaethau eraill yn ysgwyddo cyfran uwch o'r arbedion.

CYFLWYNIAD

Cyllideb 2015-16 a Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig 2016-17 i 2018-19

Cymeradwywyd y Gyllideb a'r Dreth Gyngor ar gyfer 2015-16 gan y Cyngor ar 25 Chwefror 2015. Mae Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig yn cynnwys cyllidebau dangosol ar gyfer y cyfnod o 2016-17 i 2018-19.

Mae'r llyfr cyllideb hwn yn rhoi trosolwg o Gyllideb Refeniw y Cyngor ar gyfer 2015-16 a chynigion amlinellol ar gyfer 2016-17 a 2018-19. Mae hefyd yn cynnwys y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer y cyfnod o 2015-16 i 2024-25 a chyllidebau refeniw a chyfalaf manwl y Cyfarwyddiaethau ar gyfer 2015-16.

Gair am Ben-y-bont ar Ogwr

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yw un o'r 22 awdurdod lleol unedol a grëwyd ym mis Ebrill 1996 yn dilyn ad-drefnu llywodraeth leol yng Nghymru, ac mae'n darparu'r holl brif wasanaethau llywodraeth leol ar gyfer trigolion yr ardal. Mae'r fwrdeistref sirol yng nghalon ddaearyddol de Cymru, gydag arfordir ar Fôr Hafren a chymysgedd o gymunedau gwledig a threfol. Yn ôl y cyfrifiad swyddogol diwethaf, mae poblogaeth y fwrdeistref yn rhyw 139,178, sef cynnydd o 8.2% ers y cyfrifiad blaenorol yn 2001.
Mae'r arwynebedd tir o 28,500 hectar yn ymestyn 20 cilomedr o'r dwyrain i'r gorllewin ac yn cynnwys cymoedd Llynfi, Garw ac Ogwr. Y trefi mwyaf yw Pen-y-bont ar Ogwr, Maesteg a thref glan y môr Porthcawl.

Cyllideb 2015-16 – Trosolwg

Mae'r Cyngor wedi cymeradwyo cyllideb net derfynol o £252.201 miliwn ar gyfer 2015-16, a chynnydd cyffredinol cyfartalog ym Mand D y dreth gyngor o 4.8%. Cafodd adroddiadau ar gynigion y gyllideb refeniw ddrafft yn amlinellu'r wasgfa ar y gyllideb na ellir ei hosgoi, a'r cynigion ar gyfer sicrhau arbedion yn y gyllideb a'r effaith ar Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, eu cyflwyno i'r Cabinet ar 9 Rhagfyr 2014, a chymeradwywyd y gyllideb derfynol gan y Cyngor ar 25 Chwefror 2015.

Cyhoeddwyd y Setliad Llywodraeth Leol Terfynol ar gyfer 2015-16 ar 10 Rhagfyr 2014. Y gostyngiad yng nghyllid Pen-y-bont ar Ogwr gan Lywodraeth Cymru (ar ôl ystyried trosglwyddiadau i'r setliad) yw -3.4%. Fodd bynnag, nid yw'n cydnabod y cyllid ychwanegol o £10 miliwn ar gyfer gofal cymdeithasol yn y setliad. Pan ystyrir hyn, y gostyngiad cyfartalog ar draws Gymru yw -3.6% a -3.6% i Ben-y-bont ar Ogwr. Mae hwn yn ostyngiad o £134,000 ar y Setliad Dros Dro oherwydd mân newidiadau i'r setiau data a diweddaru sylfaen y dreth gyngor ar gyfer 2015-16.

Nid yw'r Gweinidog wedi rhoi unrhyw arwydd o'r ffigyrau ar gyfer 2016-17 ymlaen, ond yng ngoleuni rhagamcaniadau economaidd a chyllidol presennol a diffyg gwybodaeth arall, mae'r senario mwyaf tebygol yn Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig wedi'i seilio ar dybiaeth y bydd y Cyllid Allanol Cyfun yn gostwng 4.5% ar gyfer 2016-17, 2017-18 a 2018-19. Yn seiliedig ar y tybiaethau hyn, cyfanswm y gostyngiadau cylchol y mae eu hangen o 2016-17 i 2018-19 yw £37.6 miliwn. Mae'r gwaith o ddatblygu'r Rhaglen Gyfalaf wedi dilyn egwyddorion Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig ac yn adlewyrchu setliad cyfalaf Llywodraeth Cymru ar gyfer 2015-16. Nid oes unrhyw ddyraniadau dangosiadol wedi'u dangos ar gyfer 2016-17, ac felly am y tro, tybir y bydd y lefel gyllido yn aros yn gyson yn ystod y blynyddoedd ar ôl 2015-16. Mae'r tabl isod yn dangos rhai o'r meysydd blaenoriaeth y mae'r cyngor wedi dyrannu cyllid refeniw ychwanegol iddynt er mwyn bod-loni pwysau cyllidebol.

Cyswllt â'r Flaenoriaeth Gwella Corfforaethol	Adnoddau a Neilltuwyd
Helpu pobl sy'n agored i niwed a phobl hŷn i barhau i fod yn annibynnol	• £800,000 i gefnogi'r adolygiad presennol o drefniadau noson gysgu presennol, a allai arwain at bwysau o ran cost. • £400,000 i ateb y duedd gynyddol 'daliadau uniongyrchol i ddefnyddwyr gwasanaethau y mae'n well ganddynt wneud eu dewis eu hunain a phrynu eu trefniant gofal eu hunain'. • £120,000 tuag at gostau cleientiaid sydd wedi gorfod symud i ddarpariaeth arall ddrutach ar ôl i ddarparwr preswyl preifat dynnu'n ôl. • £70,000 tuag at yr angen cynyddol am leoliadau preswyl arbenigol a lleoliadau preswyl nad ydynt yn rai arbenigol, o ganlyniad i gynnydd yn yr achosion o broblemau iechyd meddwl.
Cefnogi plant a theuluoedd trwy eu helpu i ymdrin â'u problemau mor gynnar ag sy'n bosibl	• £112,000 o gyllid untro tuag at y gwasanaethau Diogelu er mwyn sicrhau parhad darpari-aeth gwasanaeth cyn y cynhelir yr adolygiad o'r strwythur. • £292,000 o gyllid untro tuag at gostau cynyddol y Gwasanaeth Mabwysiadu. Wrth i'r gwasanaeth ddatblygu, rhagwelir y bydd y costau'n gostwng.
Busnes Arall fel Arfer	• £622,000 i ariannu'r pwysau cyllidebol ar gyfrifon refeniw ar ôl cyhoeddi'r canllawiau CIPFA newydd ynglŷn â chael gwared ar y costau cyffredinol sydd wedi'u cynnwys yn y cyfraddau ail-godi ar gyfer costau staff mewnol. • £320,000 o gyllid untro one sydd ei angen i dalu costau gwaredu cynyddol gwastraff gweddilliol (bag du), sydd wedi cynyddu'n unol â dangosyddion economaidd eraill sy'n gysylltiedig â gwastraff.

Mae'r tabl canlynol yn rhoi crynodeb o ddyraniad y gwariant net cyffredinol sydd wedi ei gyllidebu sef £252.201 milian ar gyfer 2015-16:

	Cyllideb 2014-15 Wedi'i Diwygio £'000	Trosglwyddi-adau Grant Penodol gan LIC £'000	Diogelu Ysgolion £'000	Newidiadau Pensiwn £'000	Tâl/Prisiau / Demograffeg (1) £'000	Pwysau ar y Gyllideb na ellir ei osgoi £'000	Cynigion i Leihau'r Gyl-lideb £'000	2015-16 Cyllideb £'000
Addysg a Thrawsnewid	22,207	353	-	69	341	-	(2,281)	20,689
Ysgolion	84,748	-	508	-	-	-	(170)	85,086
Gofal Cymdeithasol i Oedolion	40,438	483	-	78	1,580	1,398	(2,787)	41,190
Diogelu	18,381	(12)	-	20	157	-	(470)	18,076
Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol	2,978	-	-	4	85	-	(277)	2,790
Cymunedau	26,570	-	-	133	455	243	(2,488)	24,913
Adnoddau	14,746	-	-	53	333	693	(1,153)	14,672
Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol	6,532	(22)	-	14	83	-	(554)	6,053
Cyfanswm Gwariant ar Wasanaethau	**216,600**	**802**	**508**	**371**	**3,034**	**2,334**	**(10,180)**	**213,469**
Ariannu Cyfalaf	10,515	-	-	-	-	-	(200)	10,315
Ardollau	7,030	-	-	-	-	-	(102)	6,928
Atgyweiriadau a Gwaith Cynnal a Chadw	1,150	-	-	-	-	-	(50)	1,100
Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	13,825	-	-	-	622	-	(193)	14,254
Costau sy'n Ymwneud â Phensiynau	1,361	-	-	(171)	-	-	-	1,190
Premiymau Yswiriant	1,737	-	-	-	-	-	(100)	1,637
Cyllidebau Corfforaethol	2,913	(61)	-	-	(80)	936	(400)	3,308
Cyfanswm y Gyllideb Refeniw Net	**255,131**	**741**	**508**	**200**	**3,576**	**3,270**	**(11,225)**	**252,201**

(1) Mae chwyddiant prisiau wedi ei neilltuo i gyllidebau gwasanaethau ac mae'n cynnwys darpariaeth ar gyfer cynnydd mewn ardrethi busnes, costau bwyd, costau ynni ac ymrwymiadau eraill. Hefyd, gwnaed darpariaeth ar gyfer y cynnydd arfaethedig yng nghyfraniadau pensiwn y cyflogwr o 1 Ebrill 2015. Mae mwy o fanylion yn Adroddiad y Cyngor, dyddiedig 25 Chwefror 2015, sy'n rhoi manylion ychwanegol am y pwysau a'r cyfyngiadau i'r gyllideb sydd wedi eu cymeradwyo, a manylion y cyllidebau dangosol ar gyfer 2015-16 i 2018-19.

Mae'r tabl isod yn dangos sut y mae dyraniadau cyllideb 2015-16 yn cyfrannu at y blaenoriaethau gwella corfforaethol ac yn cefnogi gweithgareddau busnes craidd (busnes fel arfer).

Blaenoriaethau Gwella Corfforaethol 2015-16			
Cyfarwyddiaeth	**Blaenoriaethau Gwella Corfforaethol £000**	**Busnes Craidd £000**	**Cyfanswm £000**
Addysg a Thrawsnewid	18,492	2,197	20,689
Ysgolion	84,916	170	85,086
Gofal Cymdeithasol i Oedolion	38,397	2,793	41,190
Diogelu	17,606	470	18,076
Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol	2,513	277	2,790
Cymunedau	10,838	14,075	24,913
Cyfreithiol a Rheoleiddiol	3,835	2,218	6,053
Adnoddau	(1,021)	15,693	14,672
Cyllidebau Corfforaethol	-	38,732	38,732
Y Gyllideb Net Ofynnol	**175,576**	**76,625**	**252,201**

Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig o 2015-16 Ymlaen

Mae'r adran hon yn rhoi gwybodaeth am Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig a gynigiwyd gan y Cyngor ar gyfer y pedair blynedd ariannol nesaf. Diben y Strategaeth yw nodi sut y mae'r Cyngor yn bwriadu defnyddio ei adnoddau i'w helpu i gyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol a'i ddyletswyddau statudol, gan gynnwys rheoli pwysau a risgiau ariannol dros y pedair blynedd nesaf. Mae tybiaethau cynllunio'r Strategaeth ar gyfer 2016-17, 2017-18 a 2018-19 wedi eu seilio ar leihad o 4.5% yn y Cyllid Allanol Cyfun a chynnydd tybiedig yn y dreth gyngor o 4.5% bob blwyddyn. Fodd bynnag, mae'r holl dybiaethau hyn, yn ogystal â'r pwysau a'r risgiau a ragolygir, i gyd yn gallu newid. Mae hyn yn golygu na ellir cynllunio lefelau'r dreth gyngor ar gyfer y dyfodol â sicrwydd. I gydnabod yr ansicrwydd hwn, mae'r Strategaeth wedi ei ddatblygu gan ystyried gwahanol sefyllfaoedd posibl o ran adnoddau (y sefyllfa waethaf, y sefyllfa orau a'r sefyllfa fwyaf tebygol) ar sail ystod gymharol eang o setliadau a lefel y dreth gyngor yn y dyfodol.

Mae'r Strategaeth wedi ei seilio ar y Sefyllfa Fwyaf Tebygol, sef bwlch o £48.8 miliwn yn y gyllideb. Mae'r tabl isod yn dangos yr arbedion sy'n ofynnol i ariannu'r bwlch ar gyfer y cyfnod o 2015-16 i 2018-19, ar ôl cynnwys cynnydd tybiedig o 4.5% bob blwyddyn yn y dreth gyngor.

++Sefyllfaoedd Posibl sy'n dangos yr Arbedion Net Gofynnol yn y Strategaeth

	Arbedion Gofynnol 2015-16 £'000	Arbedion Gofynnol 2016-17 £'000	Arbedion Gofynnol 2017-18 £'000	Arbedion Gofynnol 2018-19 £'000	Cyfanswm Arbedion Gofynnol £'000
Sefyllfa Orau	11,225	10,738	9,647	9,347	40,956
Sefyllfa Fwyaf Tebygol	**11,225**	**13,566**	**12,263**	**11,763**	**48,817**
Sefyllfa Waethaf	11,225	16,394	14,794	14,021	56,434

++Mae mwy o fanylion yn Adroddiad y Cyngor, dyddiedig 25 Chwefror 2015, sy'n rhoi mwy o wybodaeth ynglŷn ag ymdopi o fewn ffiniau'r Strategaeth.

Cyllideb Refeniw Gros 2015-16

Ar beth y mae'r arian yn cael ei wario:

Meysydd Gwasanaeth	**2015-16 £ Miliwn**
Addysg a Thrawsnewid	35.408
Ysgolion	102.924
Gofal Cymdeithasol i Oedolion	57.033
Diogelu	19.068
Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol	3.731
Cymunedau	49.355
Adnoddau	24.764
Budd-daliadau i Hawlwyr	51.071
Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	14.254
Gwasanaethau Cyfreithiol a Rhe-oleiddio	6.790
Ariannu Cyfalaf	10.815
Ardollau a Chyfraniadau	6.928
Cyllidebau eraill	8.676
Cyllideb Refeniw Gros	**390.817**

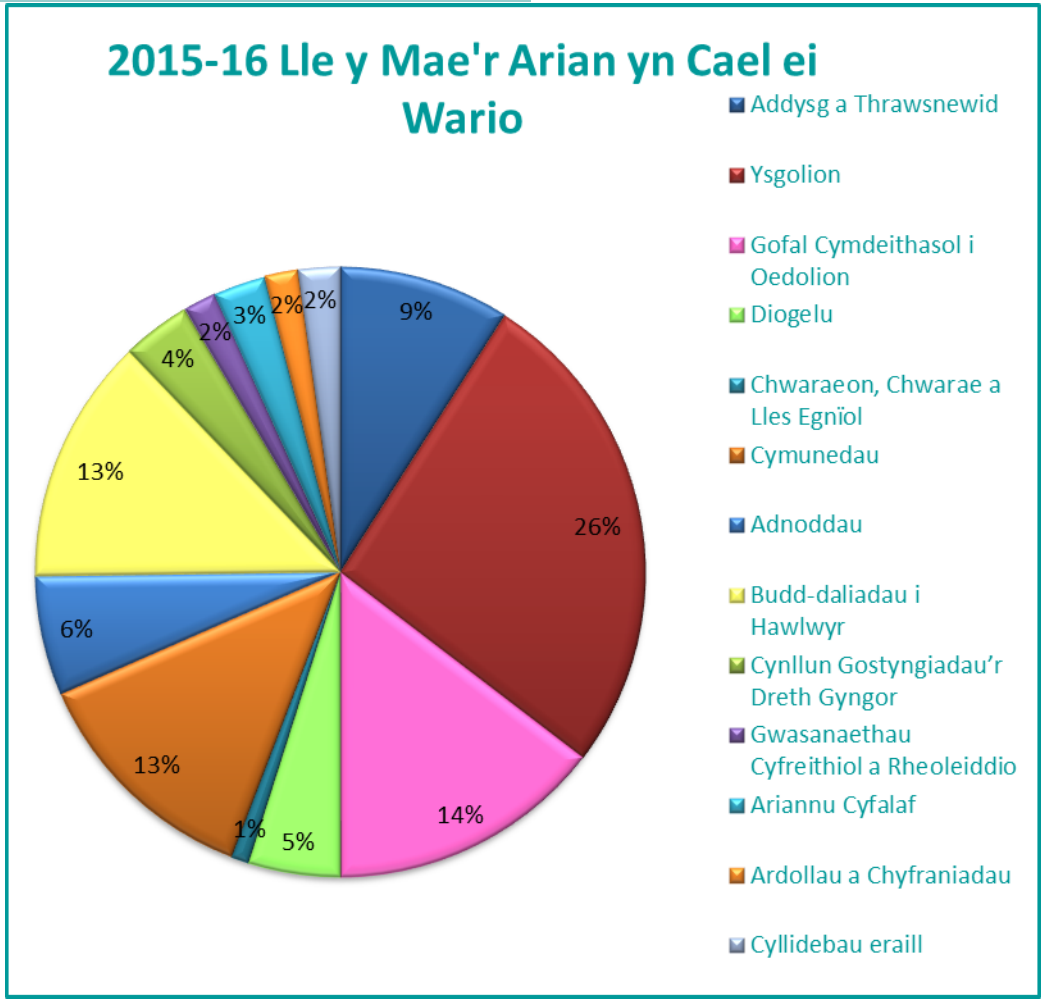

Cyllideb Refeniw Gros 2015-16

Mae cyllideb refeniw'r Cyngor yn cefnogi gweithrediadau'r gwasanaethau o ddydd i ddydd a chaiff ei hariannu fel a ganlyn:

O Ble y daw'r Arian:

Ffynhonnell	**2015-16 £ Miliwn**
Grant Cynnal Refeniw ac Ardrethi Annomestig [gan Lywodraeth Cymru]	188.409
Grantiau Penodol y Llywodraeth	86.760
Grantiau eraill, Ad-daliadau a Chyfraniadau	20.446
Y Dreth Gyngor	63.792
Ffioedd, Taliadau ac Incwm arall	31.410
Cyllideb Refeniw Gros	**390.817**

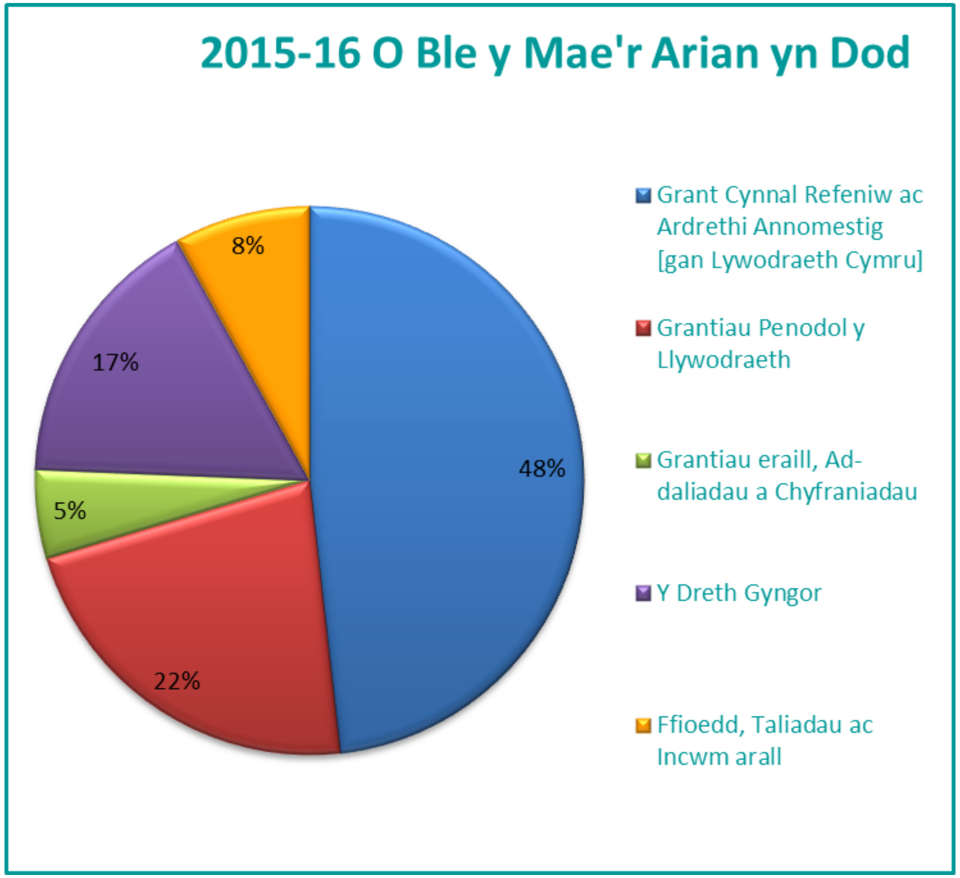

Rhaglen Gyfalaf 2015-16

Mae’r buddsoddiad sydd wedi ei gynllunio dros yr ychydig flynyddoedd nesaf yn canolbwyntio ar raglen Ysgolion yr 21ain Ganrif, seilwaith priffyrdd ac adfywio canol ein trefi. Mae’r tabl nesaf yn dangos y gwasanaethau a fydd yn elwa ar wariant cyfalaf yn 2015-16:

Gwasanaethau	**2015-16 £ Miliwn**
Addysg a Thrawsnewid	11.204
Gofal Cymdeithasol i Oedolion	0.784
Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol	0.200
Cymunedau – Gwasanaethau Stryd	3.214
Cymunedau – Adfywio a Datblygu	16.122
Adnoddau	4.917
CYFANSWM	**36.441**

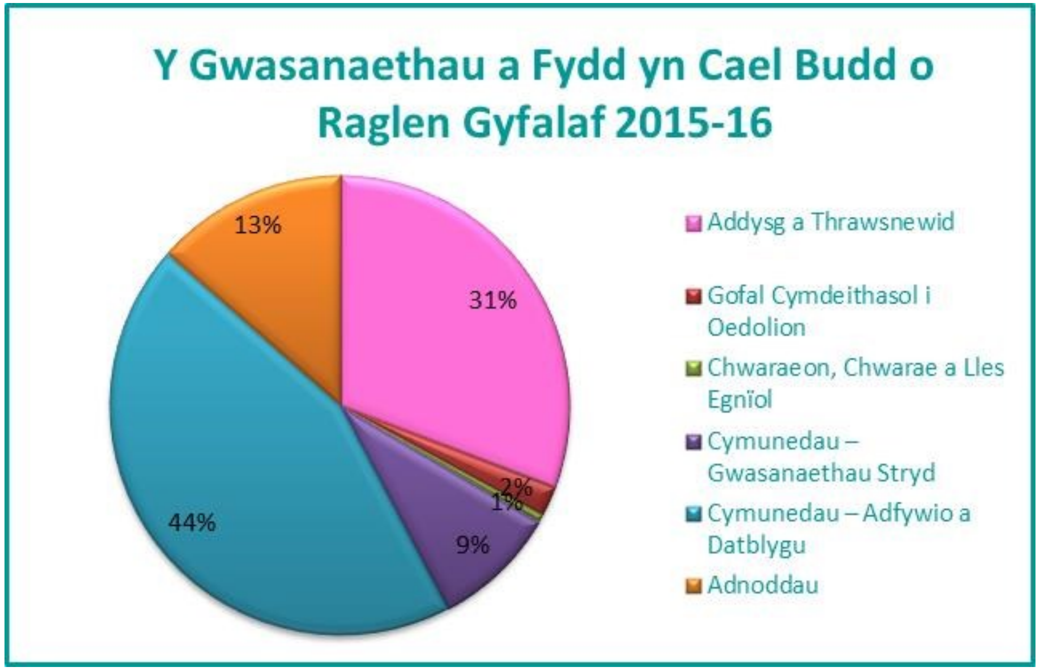

Rhaglen Gyfalaf 2015-16

Yn ogystal â'r arian a gaiff ei wario ar gostau cynnal gwasanaethau o ddydd i ddydd, mae'r Cyngor yn buddsoddi symiau sylweddol yn ei raglan gyfalaf i sicrhau y bydd ei adeiladau a'i seilwaith yn gallu cefnogi'r gwaith o ddarparu'r gwasanaethau. Mae'r tabl canlynol yn dangos ffynonellau'r cyllid cyfalaf:

Ffynhonnell Cyllid y Rhaglen Gyfalaf:

Meysydd Gwasanaeth	**2015-16 £Miliwn**
Benthyca â Chymorth Heb ei Neilltuo	3.909
Grant Cyfalaf Cyffredinol	2.379
Grantiau a chyfraniadau allanol	10.196
Benthyca Digymorth	2.297
Benthyciad - Llywodraeth Cymru	2.400
Menter Benthyca Llywodraeth Leol [Ysgolion yr 21ain Ganrif]	2.883
Derbyniadau Cyfalaf	9.322
Cyfraniadau Refeniw	3.055
CYFANSWM	**36.441**

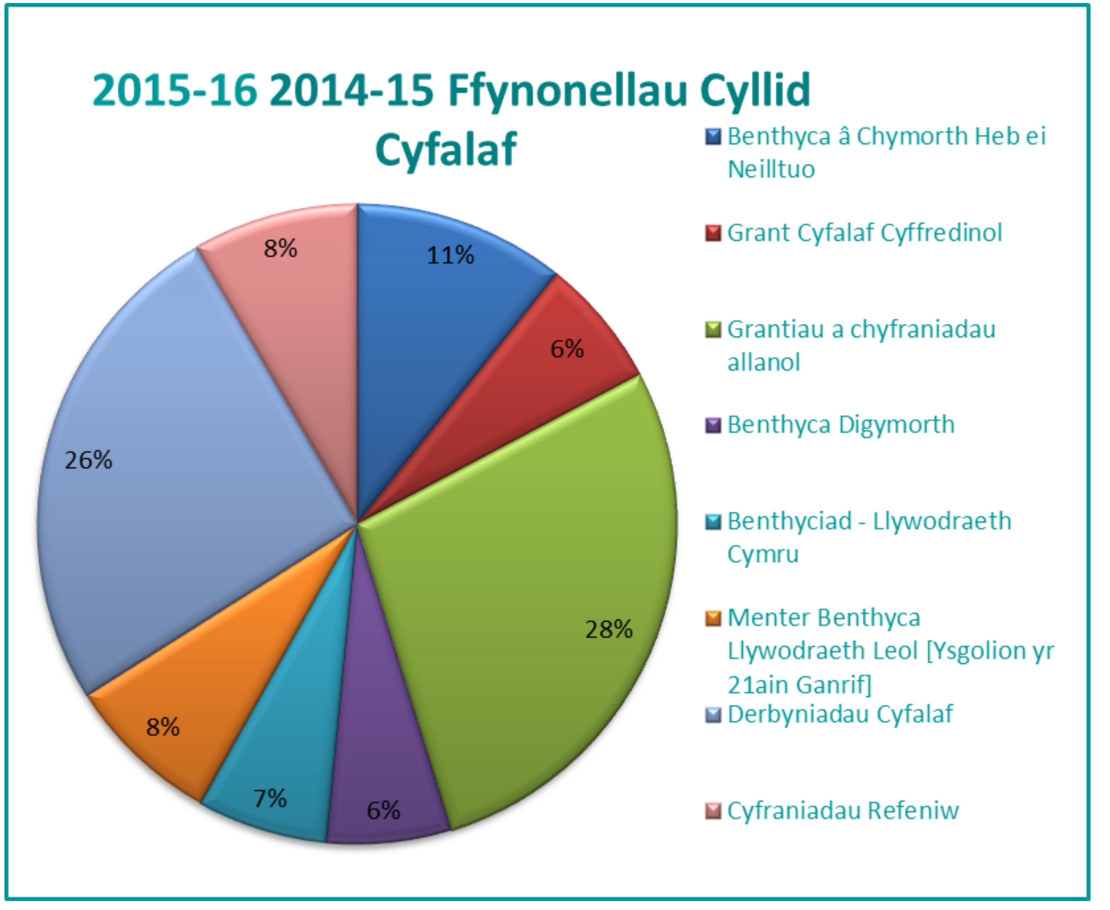

Y Dreth Gyngor

Mae bil y dreth gyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2015-16 (1 Ebrill 2015 i 31 Mawrth 2016) yn cynnwys taliadau i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, Comisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru a'r Cynghorau Cymuned. Mae'r Cyngor yn casglu'r dreth gyngor ar ran y ddau gorff arall. Caiff yr arian a gesglir ei dalu i'r cyrff perthnasol yn unol â'r swm y maent wedi ei gynnwys yn eu cyllideb i'w godi ar aelwydydd ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Yn 2015-16 mae'r dreth gyngor yn darparu £10.207 miliwn i Gomisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru, £1.737 miliwn i Gynghorau Cymuned a £63.792 miliwn i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Cyfrifir lefel gyfartalog Treth Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr fel y dangosir isod:

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	2014-15 £	2015-16 £
Sylfaen y Dreth Gyngor Net (Cyfwerth â Band D)	50,566.20	51,071.48
Cyfanswm Gwariant Net	**255,131,000**	**252,201,218**
Gan dynnu:		
Grant Cynnal Refeniw	150,943,439	148,001,598
Dosbarthiad Ardreth Annomestig Genedlaethol	43,919,218	40,407,767
Swm a gesglir o'r Dreth Gyngor	**60,268,343**	**63,791,853**

Treth Gyngor Band D Gyfartalog

Caiff y swm a godir ar gyfer aelwyd Band D ei gyfrifo yn ôl y swm sydd i'w godi gan dreth gyngor Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, drwy rannu'r gwariant net na delir gan y Grant Cynnal Refeniw a Dosbarthiad yr Ardreth Annomestig Genedlaethol gan sylfaen y dreth gyngor. Sylfaen treth gyngor Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer 2015-16 yw 51,071.48, sy'n rhoi golygu bod treth gyngor band D yn £1,249.07, fel y nodir yn y tabl isod:

Treth Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

$$= \frac{\text{Swm a Gasglwyd o'r Dreth Gyngor}}{\text{Sylfaen y Dreth Gyngor}}$$

$$= \frac{63{,}791{,}853}{51{,}071.48}$$

= £1,249.07 (Band D)

Mae'r tabl nesaf yn dangos manylion y cyfanswm sydd i'w godi o'r dreth gyngor ar gyfer eiddo Band D:

Cyfansoddion Cyfanswm y Dreth Gyngor ar gyfer Eiddo Band D ym Mhen-y-bont ar Ogwr	2014-15	2015-16	Cynnydd £	Cynydd %
Treth Gyngor gofynnol	**£60.268m**	**£63.792m**		
Sylfaen dreth (nifer yr eiddo y cesglir treth ganddynt)	**50,566**	**51,071**		
Treth Gyngor y Fwrdeistref Sirol	**£1,191.87**	**£1,249.07**	**£57.20**	**1.8%**
Cyfartaledd y Cynghorau Cymuned	**£31.12**	**£34.01**	**£2.89**	**9.3%**
Comisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru	**£190.34**	**£199.86**	**£9.52**	**5%**
Treth Gyngor Band D Gyfartalog wedi'i chyfuno	**£1,413.33**	**£1,482.94**	**£69.61**	**4.93%**

Treth Gyngor Band D

Caiff y swm a godir fesul eiddo Band D ei drosi'n swm sy'n seiliedig ar prisiau eiddo hanesyddol ar 1 Ebrill 2003. Yr enw ar hwn yw'r 'dyddiad prisio'. Mae'r dyddiad a bennir yn sicrhau bod yr holl eiddo yn cael eu hasesu ar adeg benodol, sy'n sicrhau system decach i bawb. Pennir eiddo i fandiau gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio, asiantaeth annibynnol nad yw'n rhan o'r Cyngor. Ers 2005, mae'r dreth gyngor wedi ei chyfrifo gan ddefnyddio naw band prisio (bandiau A i I) a sefydlwyd yn 2005 gan ddefnyddio prisiau tai 2003. Os na adeiladwyd neu drawsnewidiwyd eiddo tan ar ôl 1 Ebrill 2003, caiff y band ei seilio ar bris yr eiddo pe byddai wedi ei adeiladu yn 2003. Mae pob band yn cynnwys ystod o brisiau eiddo. Mae swm y Dreth Gyngor a delir yn dibynnu ar fand Prisio'r eiddo yr ydych yn byw ynddo a'r gymuned lle mae'r eiddo wedi ei leoli.

Ar gyfer eiddo Band A, sef ychydig dros 16% o'r eiddo yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, cyfradd y cyngor o'r Dreth Gyngor yw £832.71. Ceir swm hefyd ar gyfer y Cyngor Cymuned, gan dibynnu ar leoliad yr aelwyd, a cheir tâl a gesglir ar ran Comisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru.

Mae 63% o'r eiddo ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn talu llai na'r 'Band D cyfatebol' sef y band a ddefnyddir yn gyffredin i gymharu lefelau'r Dreth Gyngor rhwng Awdurdodau.

Band	Pris ar 1.4.2005	Cymhareb	Nifer yr Aelwydydd	% yr aelwydydd yn y band	Treth Gyngor y Cyngor 2015-16 £
A	Hyd at £44,000	6/9	10,343	16.59%	832.71
B	£44,001 i £65,000	7/9	15,058	24.15%	971.50
C	£65,001 i £91,000	8/9	14,068	22.56%	1,110.28
D	£91,001 i £123,00	9/9	9,871	15.83%	1249.07
E	£123,001 i £162,000	11/9	7,166	11.49%	1,526.64
F	£162,001 i £223,000	13/9	4,060	6.51%	1,804.21
G	£223,001 i £324,000	15/9	1,405	2.25%	2,081.78
H	£324,001 i £424,000	18/9	279	0.45%	2,498.14
I	£424,001 a mwy	21/9	103	0.17%	2,914.50

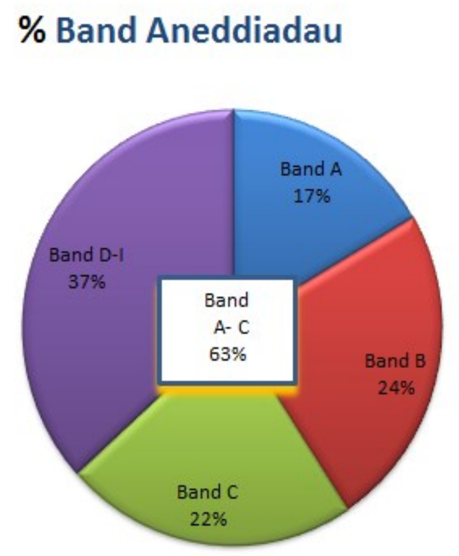

Taliadau Treth Gyngor Band D Fesul Ardal Cyngor Cymuned 2015-16

Roedd y tabl blaenorol yn dangos y cyfrifon treth gyngor band D gyfartalog ar gyfer ardal Pen-y-bont ar Ogwr. Mae praeseptau Cyngor Cymuned yn amrywio drwy'r Sir gan achosi amrywiaethau yn y cyfanswm sy'n daladwy fel y dangosir isod:

Cyngor Cymuned	Band D £	Cyngor Cymuned £	Heddlu £	Cyfanswm £	Cyngor Cymuned	Band D £	Cyngor Cymuned £	Heddlu £	Cyfanswm £
Cyngor Cymuned Bracla	1,249.07	32.76	199.86	1,481.69	Cyngor Cymuned Llangynwyd Ganol	1,249.07	35.53	199.86	1,484.46
Cyngor Tref Pen-y-bont ar Ogwr	1,249.07	51.97	199.86	1,500.90	Cyngor Tref Maesteg	1,249.07	53.00	199.86	1,501.93
Cyngor Cymuned Cefn Cribwr	1,249.07	37.61	199.86	1,486.54	Cyngor Cymuned Merthyr Mawr	1,249.07	13.54	199.86	1,462.47
Cyngor Cymuned Coety Uchaf	1,249.07	18.05	199.86	1,466.98	Cyngor Cymuned Castellnewydd Uchaf	1,249.07	25.64	199.86	1,474.57
Cyngor Cymuned Corneli	1,249.07	34.65	199.86	1,483.58	Cyngor Cymuned Bro Ogwr	1,249.07	23.23	199.86	1,472.16
Cyngor Cymuned Llangrallo Uchaf	1,249.07	30.52	199.86	1,479.45	Cyngor Tref Pencoed	1,249.07	41.94	199.86	1,490.87
Cyngor Cymuned Llangrallo Isaf	1,249.07	19.42	199.86	1,468.35	Cyngor Tref Porthcawl	1,249.07	29.96	199.86	1,478.89
Cyngor Cymuned Cwm Garw	1,249.07	30.10	199.86	1,479.03	Cyngor Cymuned y Pîl	1,249.07	24.55	199.86	1,473.48
Cyngor Cymuned Trelales	1,249.07	25.07	199.86	1,474.00	Cyngor Cymuned Llansanffraid-ar-Ogwr	1,249.07	24.08	199.86	1,473.01
Cyngor Cymuned Llangynwyd Isaf	1,249.07	41.49	199.86	1,490.42	Cyngor Cymuned Ynysawdre	1,249.07	25.24	199.86	1,474.17

Datganiad Cryno

Mae crynodeb o Gyllideb Refeniw Net yr Awdurdod ar gyfer 2015-16 isod:

Cost y Gwasanaethau	2015-16		
	Gwariant £'000	Incwm £'000	Gwariant Net wedi'i Addasu £'000
Addysg a Thrawsnewid	35,408	(14,719)	20,689
Ysgolion	102,924	(17,838)	85,086
Gofal Cymdeithasol i Oedolion	57,033	(15,843)	41,190
Diogelu	19,068	(992)	18,076
Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol	3,731	(941)	2,790
Cymunedau	49,355	(24,442)	24,913
Adnoddau	24,764	(9,877)	14,887
Budd-daliadau i Hawlwyr	51,071	(51,286)	(215)
Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio	6,790	(737)	6,053
Gwariant Adrannol	**350,144**	**(136,675)**	**213,469**
Tâl Cyllido Cyfalaf	10,815	(500)	10,315
Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	14,254	-	14,254
Cyllidebau Corfforaethol eraill	8,676	(1,441)	7,235
Ardollau a Chyfraniadau gan gynnwys Praeseptau'r Gwasanaeth Tân	6,928		6,928
Cyfanswm Cyllideb Gwariant Net	**390,817**	**(138,616)**	**252,201**
Wedi ei ariannu gan:			
Grant Cynnal Refeniw ac Ardrethi Annomestig [gan Lywodraeth Cymru]			(188,409)
Y Dreth Gyngor			(63,792)
Cyfanswm yr Ariannu			**252,201**
BAND D CYFARTALOG Y DRETH GYNGOR - Cyngor Pen-y-bont ar Ogwr			**£1,249.07**

Rheoli Asedau'r Awdurdod Lleol

Gwerth asedau hirdymor (ac eithrio Dyledwyr Hir Dymor) yr Awdurdod ar 31 Mawrth 2014 oedd £526.346 miliwn

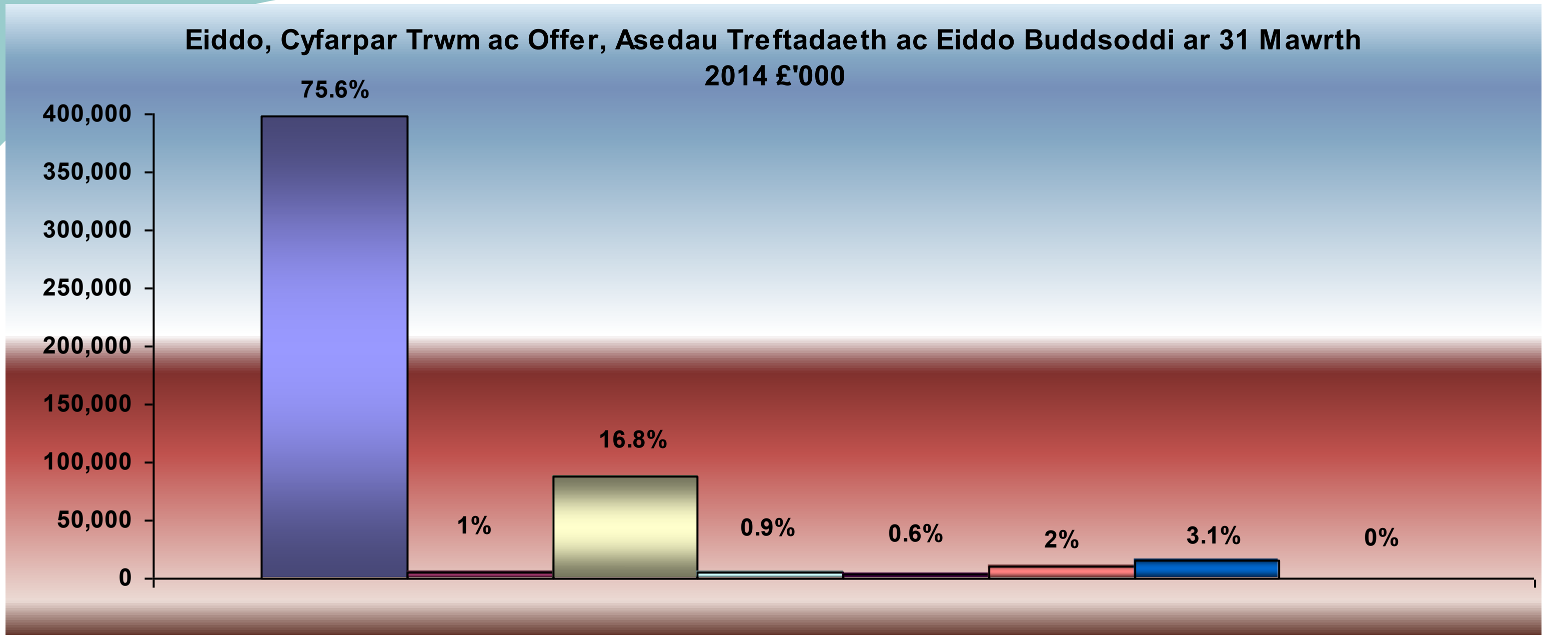

	Tir ac adeiladau eraill	Cerbydau, cyfarpar trwm, dodrefn ac offer	Asedau Seilwaith	Asedau Cymunedol	Eiddo Buddsoddi	Asedau dros ben nid i'w Gwerthu	Asedau sydd wrthi'n cael eu Hadeiladu	Asedau Treftadaeth
£'000	398,102	5,202	88,659	4,537	3,011	10,669	16,115	51

Mae rheoli asedau'n effeithiol yn rhan bwysig o ddarparu canlyniadau gwell i drigolion a gwella effeithlonrwydd. Mae gwariant cyfalaf parhaus yn angenrheidiol nid yn unig i sicrhau bod asedau sydd eisoes yn bodoli'n cael eu cynnal, er enghraifft gwario ar ffyrdd, ond hefyd i hybu ailddatblygu a gwaith adnewyddu mawr ar adeiladau.

Bydd yr asedau hyn yn darparu buddion hirdymor i'r gymuned; megis ysgolion, ac mae'r gwariant wedi ei ariannu'n bennaf gan fenthyciadau, grantiau cyfalaf a derbyniadau cyfalaf. Pennwyd y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2015-16 yn £36.441 miliwn.

Ail-werthuswyd holl asedau'r awdurdod yn 2009-10, ac mae ailwerthusiad o'r holl asedau ar y gweill ar gyfer y flwyddyn ariannol sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2015, ond ni fydd canlyniadau hwn ar gael tan yn hwyrach yn y flwyddyn ariannol. Cynhelir gwerthusiadau yn ystod y flwyddyn hefyd i sicrhau bod unrhyw newidiadau i werth asedau o ganlyniad i golli neu gynyddu gwerth (gwariant ychwanegol sy'n ychwanegu gwerth i'r ased) yn cael eu hadlewyrchu yng ngwerthoedd asedau'r Awdurdod. Cynhelir ail-werthusiadau o eiddo buddsoddi yn ystod y flwyddyn hefyd.

Rhaglen Gyfalaf 2015-16 i 2018-19

Gwariant sydd wedi ei Gynllunio ar Wasanaethau	Rhagolygon Cyllideb Gros				
	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	Cyfanswm hyd 2019
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Addysg a Thrawsnewid	11,204	17,751	8,304	1,563	38,822
Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles – Gofal Cymdeithasol i Oedolion	784	-	-	-	784
Cymunedau –Gwasanaethau Stryd	3,214	450	450	450	4,564
Cymunedau – Adfywio a Datblygu	16,122	7,085	3,025	3,025	29,257
Cymunedau – Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol	200	0	0	0	200
Adnoddau – TGCh ac Eiddo	4,917	1,150	1,150	1,150	8,367
Heb ei neilltuo	-	-	-	535	535
CYFANSWM Y RHAGLEN GYFALAF	**36,441**	**26,436**	**12,929**	**6,723**	**82,529**

Cyllid	Cyllid				
	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	Cyfanswm hyd at 2019
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gyllid Cyfalaf Cyffredinol - Benthyciadau â Chymorth	3,909	3,909	3,909	3,909	15,636
Grant Cyfalaf Cyffredinol	2,379	2,379	2,379	2,379	9,516
Benthyciadau Digymorth	2,297	-	-	-	2,297
Derbyniadau Cyfalaf	9,322	4,806	3,706	-	17,834
Benthyciad Llywodraeth Cymru	2,400				2,400
Menter Benthyca Llywodraeth Leol (Ysgolion yr 21ain Ganrif)	2,883	2,713	-	-	2,713
Cyfraniadau Refeniw	3,055	-	-	-	3,055
Grantiau a Chyfraniadau Allanol	10,196	12,629	2,935	435	26,195
CYFANSWM Y RHAGLEN GYFALAF	**36,441**	**26,436**	**12,929**	**6,723**	**82,529**

Penaethiaid Is-adrannau	Cyfarwyddwr Corfforaethol-Addysg a Thrawsnewid - Deborah McMillan	Y Gyfarwyddi-aeth Plant
Strategaeth, Partneriaethau a Chomisiynu:- Nicola Echanis		

RHAGAIR

Mae'r Gyfarwyddiaeth Plant yn cynorthwyo plant, pobl ifanc a'u teuluoedd ym mhob rhan o'r fwrdeistref sirol.

Rydym wedi sefydlu strwythur newydd ar gyfer y Gyfarwyddi-aeth yn ddiweddar sy'n canolbwyntio ar y blaenoriaethau ry-dym wedi eu nodi na ellir cyfaddawdu arnynt. Rydym wedi ystyried y modd gorau o sicrhau bod y blaenoriaethau hyn yn cael eu diogelu o ystyried nifer o ddatblygiadau cenedlaethol, yn enwedig y trefniadau cenedlaethol ar gyfer gwella gwasanaethau ysgolion. Mae'r datblygiadau hyn yn rhoi eglurder i ni ynglŷn â chwmpas y swyddogaethau a'r gwasanaethau y bydd y Gyfarwyddiaeth Plant yn parhau i'w darparu a'r rhai hynny y bydd y consortia addysg rhanbarthol yn eu darparu. Bydd y trefniadau newydd hyn yn golygu y bydd y swyddogaethau canlynol yn trosglwyddo gydag amser o'r Gy-farwyddiaeth Plant i Gonsortiwm Addysg Canol De Cymru:

- cymorth i'r blynyddoedd cynnar;
- alinio strategaethau 14-19 cenedlaethol a lleol ar draws ardal ehangach y consortiwm er mwyn helpu i godi safonau yn Saesneg a mathemateg, sy'n bynciau craidd;
- cynllunio'r gwaith o ddatblygu a gweithredu strategaethau ar gyfer ysgolion y 21ain Ganrif;
- alinio Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg a'r Grant Cymraeg mewn Addysg;
- comisiynu, cydgysylltu a sicrhau ansawdd gwasanaethau hyfforddiant a gwasanaethau gwybodaeth i lywodraethwyr o safon uchel; a
- chyngor adnoddau dynol arbenigol i gefnogi penaethiaid a chyrff llywodraethu sy'n ymdrin â materion rheoli perfformiad a medrusrwydd.

RHAGAIR: Plant (Parhad)

Tra bydd y newid hwn yn digwydd, rydym yn parhau i sicrhau bod ein gweledigaeth yn eglur a'i bod yn cael ei gweithredu h.y., helpu plant a phobl ifanc i:

- ffynnu a gwneud y defnydd gorau o'u talentau;
- byw bywydau iach a diogel;
- bod yn unigolion hyderus a gofalgar; a
- gwybod beth yw eu hawliau ac arfer yr hawliau hynny

Bydd strwythur newydd y Gyfarwyddiaeth Plant yn sicrhau y byddwn yn cynnig mwy o gyfleoedd i weithio'n agosach gyda phartneriaid yn y sectorau cyhoeddus, y sector gwirfoddol a'r sector preifat, a hynny modd cwbl integredig. Fodd bynnag, mae'n amlwg y bydd toriadau ariannol y sector gyhoeddus ehangach yn effeithio ar wasanaethau i blant, pobl ifanc a'u teuluoedd. Felly, rydym yn wynebu penderfyniadau anodd am beth y gallwn ei gynnal, beth y gallwn ei ostwng neu beth y gallwn roi'r gorau i'w ddarparu, yn unol â'r gostyngiadau i'r gyllideb.

Pan fo hynny'n bosibl, rydym yn ymroddedig i ddiogelu gwasanaethau rheng flaen i blant, yn enwedig y rhai hynny sy'n cefnogi ymyrriadau cynnar ac yn diogelu plant, gan eu hamddiffyn rhag niwed. Yr hyn sy'n bwysig yw ansawdd y canlyniadau i'n teuluoedd. Gwerth am arian yw ein maen prawf allweddol, nid pwy sy'n darparu'r gwasanaeth. Felly, y pwyslais o'r newydd yn ein cynllun busnes yw gweddnewid y gwasanaethau i blant, gyda phwyslais cryf ar ymyrryd ac atal yn gynnar a datblygu dull system gyfan o weithio i sicrhau y bydd anghenion plant a phobl ifanc yn cael eu diwallu ar y cyfle cynharaf.

STRWYTHUR

Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Thrawsnewid
– Deborah McMillan

*Strategaeth, Partneriaethau a Chomisiynu

- Cynhwysiant
- Sylfaen
- Gwasanaeth Ieuenctid
- Pontio
- Dysgu Ôl-14
- Gwasanaeth Cyngor a Seicoleg Statudol
- Ymddygiad ac Iechyd Emosiynol
- Gwella Ysgolion
- Adnoddau a Chynllunio Strategol
- Chymorth Busnes a Strategaeth
- Cymorth i Blant a Dysgwyr
- Cymuned a Phartneriaethau
- Rheoli Strategol
- Gwasanaeth Troseddau Ieuenctid

Trawsnewid

- Canolfan Ragoriaeth

* Mae Strategaeth, Partneriaethau a Chomisiynu yn cynnwys swyddogaethau gwasanaethau sy'n ymwneud â 'Dysgu'

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Plant	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Dysgu						
Cyllideb Cynhwysiant						
Anghenion Arbennig Awdurdod Addysg Lleol	643	-	643	643	-	643
Anghenion Arbennig Ysgolion	2,673	(144)	2,529	2,696	(144)	2,552
Adenillion Rhwng Awdurdodau	1,513	(1,011)	502	1,538	(1,012)	526
Cyfanswm y Gyllideb Cynhwysiant	4,829	(1,155)	3,674	4,877	(1,156)	3,721
Sylfaen						
Blynyddoedd Cynnar	1,168	(518)	650	900	(314)	586
Cronfa Ysgolion Gwell, Grant Effeithiolrwydd Ysgolion a Grant Cymraeg mewn Addysg Llywodraeth Cymru	2,007	(1,525)	482	482	-	482
Cyfanswm y Gyllideb Sylfaen	3,175	(2,043)	1,132	1,382	(314)	1,068
Gwasanaeth Ieuenctid						
Gwasanaeth Ieuenctid	941	(210)	730	623	(211)	412
Cyfanswm y Gyllideb Ieuenctid	941	(210)	730	623	(211)	412
Pontio						
Grantiau	102	(77)	25	43	-	43
Prosiect 'On-Track'	107	-	107	-	-	-
Cyfanswm Pontio	209	(77)	132	43	-	43
Ôl-14						
Dysgu 14-19	820	(820)	-	819	(819)	-
Cyfanswm Ôl-14	820	(820)		819	(819)	-

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Plant	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Dysgu (parhad)						
Seicoleg a Chyngor Statudol						
Gwasanaeth Seicoleg Addysg	427	(21)	406	396	(21)	375
Plant sy'n Derbyn Gofal	102	-	102	111	-	111
Cyfanswm y Gyllideb Seicoleg a Chyngor	529	(21)	508	507	(21)	486
Ymddygiad ac Iechyd Emosiynol						
Unedau Cyfeirio Disgyblion/Gwasanaeth Cymorth Ymddygiad	1,203	(56)	1,147	1,265	(55)	1,210
Cymdeithas 'Education Otherwise'	412	(88)	324	449	(88)	361
Cyfanswm y Gyllideb Ymddygiad ac Iechyd	1,615	(144)	1,471	1,714	(143)	1,571
Gwella Ysgolion	803	-	803	789	-	789
Gwasanaeth Cerddoriaeth Ysgolion	661	(625)	36	640	(640)	-
Cyfanswm Dysgu	**13,582**	**(5,095)**	**8,487**	**11,394**	**(3,304)**	**8,090**
Strategaeth, Partneriaethau a Chomisiynu						
Cyllideb Ysgolion Unigol	102,586	(17,838)	84,748	102,924	(17,838)	85,086
Adnoddau a Chynllunio Strategol						
Rhaglen Gyfalaf/Rheoli Asedau	708	-	708	815	-	815

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Plant	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Strategaeth, Partneriaethau ac Adnoddau (parhad)						
Cynllunio Lleoedd Ysgol	2,514	(12)	2,502	2,536	(12)	2,524
Cyfraniadau Refeniw at Gyfalaf	630	-	630	630	-	630
Ysgolion Bro	43	(39)	4	207	(207)	-
Cyfanswm Strategaeth, Partneriaethau ac Adnoddau	3,895	(51)	3,844	4,188	(219)	3,969
Strategaeth a Chymorth Busnes						
Gwasanaethau Cymorth Rheoli	629	-	629	489	-	489
Cyfanswm Strategaeth a Chymorth Busnes	629	-	629	489	-	489
Cymorth i Blant a Dysgwyr						
Derbyniadau i Ysgolion	1	-	1	-	-	-
Cludiant Rhwng y Cartref a'r Ysgol/Coleg	4,989	(20)	4,969	4,330	(20)	4,310
Cymorth i Ddisgyblion	351	(117)	234	237	(112)	125
Cymorth i Fyfyrwyr	48	-	48	-	-	-
Grantiau Dysgu'r Cynulliad	1	(1)	-	-	-	-
Gwasanaeth Lles Addysg	258	-	258	268	-	268
Gwasanaethau Arlwyo	5,147	(4,266)	880	5,130	(4,467)	663
Cyfanswm Cymorth i Blant a Dysgwyr	10,795	(4,404)	6,391	9,965	(4,599)	5,366
Gweithio Integredig	1,707	(1,147)	561	1,508	(868)	640
Partneriaethau Plant a Phobl Ifanc	4,873	(4,827)	46	4,467	(4,458)	9
Cyfanswm Comisiynu a Phartneriaethau	6,580	(5,974)	606	5,975	(5,326)	649

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Plant	Gwariant	Incwm	Net	Gwariant	Incwm	Net
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheoli Strategol						
Costau Staff	553	(518)	35	593	(522)	71
Dyletswyddau Statudol / Rheoleiddio	1	-	1	1	-	1
Costau Diswyddo / Ymddeol	982	-	982	983	-	983
Yswiriant	1	(5)	(4)	-	-	-
Costau Gwasanaethau Cymorth Eraill	275	(6)	269	245	(66)	179
Rheoli Strategol	284	-	284	267	-	267
Cyfanswm Rheoli Strategol	2,096	(529)	1,567	2,089	(588)	1,501
Gwasanaeth Troseddau Ieuenctid						
Cyfiawnder Ieuenctid	1,001	(605)	395	1,102	(683)	419
Cyfanswm Strategaeth, Partneriaethau a Chomisiynu	**127,582**	**(29,401)**	**98,181**	**126,732**	**(29,253)**	**97,479**
Diogelu a Chymorth i Deuluoedd *						
Plant sy'n Derbyn Gofal	12,577	(1,423)	11,154			
Gwasanaethau Cymorth i Deuluoedd	1,029	(20)	1,009			
Gwasanaethau Eraill i Blant a Theuluoedd	780	(13)	767			
Comisiynu a Gwaith Cymdeithasol	4,265	-	4,265			
Gweinyddu	1,186	-	1,186			
Cyfanswm Diogelu a Chymorth i Deuluoedd	**19,837**	**(1,456)**	**18,381**			
Darpariaeth Wrth Gefn	60	-	60	61	-	61
Trawsnewid – Canolfan Ragoriaeth**				145	-	145
CYFANSWM Y GYFARWYDDIAETH PLANT	**161,061**	**(35,952)**	**125,109**	**138,332**	**(32,557)**	**105,775**

* Cymeradwyodd y Cyngor, yn ei gyfarfod ar 14 Rhagfyr 2014, i alinio cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwr Lles a'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol. O ganlyniad, cytunodd y rheolwyr y byddai'r cyfrifoldeb am Ddiogelu a Chymorth i Deuluoedd yn symud o'r Gyfarwyddiaeth Plant i'r Gyfarwyddiaeth Lles o fis Ebrill 2015. Mae cyllidebau'r flwyddyn bresennol ar gyfer Diogelu a Chymorth i Deuluoedd felly ar dudalen 29 o'r Llyfr Cyllidebau. **Mae'r Cyfarwyddwr bellach yn gyfrifol am Drawsnewid (Adnoddau yn flaenorol).

CYLLIDEB GYFALAF FANWL 2015-16 i 2018-19

Y Gyfarwyddiaeth Addysg a Thrawsnewid	CYLLIDEB:					WEDI'I ARIANNU GAN:			
	Cyllideb Gros 2015-16	Cyllideb Gros 2016-17	Cyllideb Gros 2017-18	Cyllideb Gros 2018-19	Cyfanswm 4 mlynedd	Cyllid Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	Ysgolion yr 21ain Ganrif Llywodraeth Cymru / Menter Benthyca Llywodraeth Leol	Cyllid S106	Cyfanswm Cyllid
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ysgol Gynradd Pen-y-fai	105	-	-	-	**105**	105			**105**
Estyniad Ysgol Mynydd Cynffig	-	277	3,188	1,029	**4,494**	3,094	1,400		**4,494**
Ysgol Gynradd Coety/Parc Derwen	5,157	204	-	-	**5,361**		2,050	3,311	**5,361**
Anghenion Dysgu Ychwanegol	15	-	-	-	**15**	-	-	-	**15**
Darpariaeth Gynradd De Cwm Garw	3,119	5,467	1,143	11	**9,740**	3,917	5,823	-	**9,740**
Ysgol Gynradd Pencoed	1,040	5,767	1,432	11	**8,250**	3,700	4,550	-	**8,250**
Darpariaeth Gynradd Porth y Cymoedd	1,061	6,036	1,541	12	**8,650**	4,230	4,420	-	**8,650**
Cyllid Cadw ar gyfer Moderneiddio Ysgolion	707	-	-	-	**707**	707	-	-	**707**
Ysgol Arbennig Heronsbridge	-		1,000	500	**1,500**	1,200	300	-	**1,500**
CYFANSWM Y RHAGLEN GYFALAF	**11,204**	**17,751**	**8,304**	**1,563**	**38,822**	**16,953**	**18,543**	**3,311**	**38,822**

Penaethiaid Is-adrannau:	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles - Sue Cooper	Cyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Pennaeth Gofal Cymdeithasol i Oedolion: Jackie Davies		
Pennaeth Diogelu a Chymorth i Deuluoedd: Colin Turner		
Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol: Rheolwr Grŵp, Andrew Thomas		

RHAGAIR

Ein gweledigaeth yw mynd ati i hybu annibynniaeth, lles a dewis a fydd yn cynorthwyo unigolion i gyflawni eu potensial llawn. Mae hyn yn ganolog i'r blaenoriaethau corfforaethol, sef:

- Gweithio gyda'n gilydd i helpu pobl sy'n agored i niwed i barhau i fod yn annibynnol
- Gweithio gyda phlant a theuluoedd i fynd i'r afael â phroblemau'n gynnar
- Gweithio gyda'n gilydd i wneud y defnydd gorau o'n hadnoddau

Y Gyfarwyddiaeth sy'n gyfrifol am gynllunio, comisiynu, asesu a, phan fo'n briodol, darparu gofal cymdeithasol, chwaraeon, chwarae a gweithgareddau lles yn uniongyrchol, yn ogystal â diogelu a chymorth i deuluoedd. Rydym bellach wedi integreiddio chwaraeon a chwarae yn y gyfarwyddiaeth i sicrhau bod plant ac oedolion yn cael pob cyfle i wella eu lles ac aros yn actif beth bynnag fo'u sgiliau a'u galluoedd. Bydd gennym nod benodol o hybu y gwasanaethau hyn mewn modelau ymyrryd ac atal cynnar o ddarparu gwasanaethau.

Ein gweledigaeth ar gyfer y dyfodol yw darparu amrywiaeth o wasanaethau sy'n hybu annibynniaeth a lles, sydd wedi eu cynllunio ar sail anghenion unigolion a chymunedau ac sy'n lleol, yn hygyrch ac yn hyblyg. Byddwn yn gweithio gydag ystod o bartneriaid gan gynnwys Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, sefydliadau'r trydydd sector a'r sector gwirfoddol yn ogystal â darparwyr eraill gan gynnwys y sector annibynnol i wneud yn sicr bod y gwasanaethau hyn yn bodloni gofynion ein cwsmeriaid a defnyddwyr ein gwasanaethau.

Mae'r gyfarwyddiaeth yn parhau i ddatblygu dull integredig o ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Rydym wedi sefydlu nifer o dimau integredig erbyn hyn sy'n parhau i sbarduno'r agenda integreiddio.

Rydym am gymorth a gwasanaethau sy'n:

- sicrhau bod oedolion a phlant y mae angen cymorth arnynt yn cael eu hamddiffyn a'u diogelu;
- ymateb i anghenion defnyddwyr gwasanaeth ac yn cynorthwyo pobl yn gynt er mwyn atal problemau rhag gwaethygu;
- cael eu cynhyrchu ar y cyd â'r bobl sy'n eu defnyddio, er mwyn i ni gael rhannu syniadau a phenderfyniadau;

RHAGAIR: Y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Parhad)

- cynnig mwy o reolaeth a dewis i drigolion;
- ymateb yn gyflymach i anghenion pobl, gyda gwybodaeth dda o'r dechrau;
- golygu llai o ofal i ffwrdd o'r cartref – mewn ysbytai neu gartrefi gofal;
- wedi'u rhannu rhwng y GIG a Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, yn gweithio'n ddidor i fodloni anghenion; a
- rhoi pob cyfle i blant ac oedolion gymryd rhan mewn gweithgareddau, beth bynnag yw eu sgiliau a'u galluoedd, gan hefyd hybu dull o fyw iach trwy chwaraeon llwyddiannus.

Yr amcanion gwella allweddol ar gyfer 2015-16 yw:

- Gweithio gyda defnyddwyr gwasanaethau, gofalwyr a phartneriaid, gan gynnwys y trydydd sector, i ddatblygu gwasanaethau mewn modd sy'n cefnogi pobl i fod yn annibynnol am fwy o amser a defnyddio gwasanaethau statudol dim ond pan fo angen gwirioneddol.
- Gweithio gyda'n holl bartneriaid presennol a darpar-bartneriaid i ddatblygu amrywiaeth o opsiynau llety a chymorth ar gyfer pobl sy'n agored i niwed a phobl hŷn y mae angen cymorth arnynt er mwyn iddynt fod, a pharhau i fod, yn annibynnol.
- Ymwreiddio negeseuon bwyta'n iach mewn lleoliadau blynyddoedd cynnar fel ysgolion, sefydliadau ieuenctid, gwasanaethau hamdden a grwpiau cymuned.
- Gweithio gyda phartneriaid i ymdrin â materion blaenoriaeth fel lles meddyliol, gordewdra plentyndod, alcohol, ysmygu a chamddefnyddio sylweddau, yn enwedig ymhlith pobl ifanc.
- Gweithio gydag amrywiaeth o bartneriaid i ddatblygu gwasanaethau a chyfleoedd sy'n annog ac yn hybu gweithgareddau corfforol gydol oes, gan gynnwys gwneud y defnydd gorau o'n Hawliau Tramwy, llwybrau beicio, llwybrau cymunedol a'n mannau gwyrdd.
- Sefydlu systemau i gefnogi ein trefniadau Canolfan Cymorth Amlasiantaeth newydd.
- Gwella'r ffordd yr ydym yn gweithio gydag asiantaethau eraill i helpu i nodi mwy o deuluoedd y mae angen cymorth arnynt, ac i fynd i'r afael â gwraidd eu problemau.
- Gweithredu'r Strategaeth Cymorth Cynnar i leihau nifer y plant sy'n derbyn gofal ac atal plant rhag dod yn rai sy'n derbyn gofal.
- Gweithredu'r Strategaeth Parhad a Lleoli i leihau nifer y plant sy'n derbyn gofal ac atal plant rhag dod yn rai sy'n derbyn gofal.
- Archwilio dulliau newydd o ymgysylltu ac ymgynghori â phlant a phobl ifanc er mwyn parhau i glywed llais y plentyn.

Rhaid bwrw ymlaen â'r gwaith o wireddu ein gweledigaeth a'n hamcanion gwella penodol ochr yn ochr â'r gwaith i sicrhau arbedion effeithlonrwydd sylweddol yn y cyfnod rhwng 2014-15 a 2018-19 ac i fodloni'r galw ychwanegol ar y gwasanaethau oherwydd newidiadau yn y boblogaeth (e.e. mae'r cynnydd yn nifer y bobl hŷn a'r rhai ag anableddau yn fater allweddol i'r Cyngor). Mae hon yn agenda heriol iawn a bydd angen gwneud newidiadau mawr er mwyn sicrhau bod gwasanaethau'n addas ar gyfer y dyfodol ac yn gynaliadwy.

STRWYTHUR

Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Sue Cooper

Gofal Cymdeithasol i Oedolion

- Asesu angen a rheoli gofal
- Gofal Preswyl
- Gofal Cartref
- Gofal Seibiant
- Cyfleoedd Dydd
- Prydau yn y Cartref
- Offer Cymunedol
- Byw â Chymorth
- Taliadau Uniongyrchol
- Gwasanaethau Camddefnyddio Sylweddau
- *Gwasanaethau Iechyd Cymunedol*

Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol

- Chwaraeon a Gweithgareddau Corfforol
- Diogelwch ar y Traeth ac yn y Dŵr
- Harbwr Porthcawl

Diogelu a Theuluoedd

- Asesu a Rheoli Achosion
- Anabledd
- Pontio a Rheoli Achosion
- Gwasanaethau
- Diogelu, Ansawdd a Sicrwydd

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles	Gwariant	Incwm	Net	Gwariant	Incwm	Net
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gofal Cymdeithasol i Oedolion						
Pobl Hŷn						
Gofal Preswyl	13,391	(5,155)	8,236	14,192	(6,555)	7,637
Llety â Chymorth a Llety Arall						
Taliadau Uniongyrchol	155	(10)	145	177	(10)	167
Gofal Cartref	9,943	(1,761)	8,182	9,813	(1,761)	8,052
Cyfleoedd Dydd	343	(57)	286	328	(56)	272
Prydau Bwyd	308	(236)	72	308	(358)	(50)
Gwasanaethau Eraill	42	(14)	28	42	(14)	28
Asesu a Rheoli Gofal	2,262	(78)	2,184	2,301	(77)	2,224
Strategaeth ar gyfer Pobl Hŷn	45	-	45	45	-	45
Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles	100	(51)	49	101	(51)	50
Llety â Chymorth a Llety Arall	245	(77)	168	250	(77)	173
Cyfanswm Pobl Hŷn	26,834	(7,439)	19,395	27,557	(8,959)	18,598
Anabledd Corfforol/Colli Synhwyrau						
Gofal Preswyl	656	(155)	501	669	(155)	514
Taliadau Uniongyrchol	479	(20)	459	563	(20)	543
Gofal Cartref	667	(13)	654	645	(13)	632
Cyfleoedd Dydd	152	-	152	155	-	155
Offer ac Addasiadau	870	(12)	858	870	(12)	858
Gwasanaethau Eraill	218	(33)	185	219	(33)	186
Asesu a Rheoli Gofal	1,012	-	1,012	1,027	-	1,027
Cyfanswm Anabledd Corfforol/Colli Synhwyrau	4,054	(233)	3,821	4,148	(233)	3,915

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles	Gwariant	Incwm	Net	Gwariant	Incwm	Net
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Anableddau Dysgu						
Gofal Preswyl	3,049	(1,059)	1,990	2,978	(1,059)	1,919
Cynllun Bywydau a Rennir	675	(312)	363	688	(312)	376
Taliadau Uniongyrchol	1,414	(23)	1,391	1,694	(23)	1,671
Byw â Chymorth	6,493	(2,022)	4,471	6,704	(2,117)	4,587
Cyfleoedd Dydd	3,956	(372)	3,584	3,899	(377)	3,522
Gwasanaethau Eraill	101	-	101	101	-	101
Asesu a Rheoli Gofal	639	(86)	553	649	(86)	563
Cyfanswm Anableddau Dysgu	16,327	(3,874)	12,453	16,713	(3,974)	12,739
Anghenion Iechyd Meddwl						
Gofal Preswyl	1,842	(673)	1,169	1,949	(673)	1,276
Glyn Cynffig	524	(408)	116	534	(423)	111
Taliadau Uniongyrchol	65	(3)	62	79	(3)	76
Gofal Cartref	333	(3)	330	338	(3)	335
Cyfleoedd Dydd	640	(297)	343	650	(297)	353
Asesu a Rheoli Gofal	1,053	(450)	603	1,070	(450)	620
Cyfanswm Anghenion Iechyd Meddyliol	4,457	(1,834)	2,623	4,620	(1,849)	2,771

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Gwasanaethau Eraill i Oedolion						
Camddefnyddio Sylweddau a Gwasanaethau Eraill i Oedolion	435	(228)	207	435	(228)	207
Cyfanswm Gwasanaethau Eraill i Oedolion	435	(228)	207	435	(228)	207
Rheoli a Gwasanaethau Canolog						
Rheoli Gwasanaethau i Oedolion	1,047	(98)	949	1,071	(99)	972
Gwasanaethau Canolog / gweinyddol / Cymorth Arall	951	(123)	828	1,943	(123)	1,820
Hyfforddiant	540	(378)	162	546	(378)	168
Cyfanswm Rheoli a Gweinyddu'r Gwasanaethau i Oedolion	2,538	(600)	1,938	3,560	(600)	2,960
CYFANSWM : Gofal Cymdeithasol i	**54,645**	**(14,207)**	**40,438**	**57,033**	**(15,843)**	**41,190**
Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol						
Gwasanaethau Amrywiol	230	(74)	156	235	(75)	160
Cyfanswm Gwasanaethau Amrywiol	230	(74)	156	235	(75)	160

CYLLIDEB REFENIW	**2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)**			**2015-16**		
Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Hamdden a Chwaraeon						
Canolfannau Chwaraeon a Phyllau	3,067	(461)	2,606	2,864	(460)	2,404
Gwasanaethau Pobl Ifanc Egnïol	516	(380)	136	524	(380)	144
Chwarae a Gwasanaethau Eraill	106	(26)	80	108	(26)	82
Cyfanswm Hamdden a Chwaraeon	3,689	(867)	2,822	3,496	(866)	(2,630)
Cyfanswm Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol				**3,731**	**(941)**	2,790
Diogelu a Chymorth i Deuluoedd *						
Plant sy'n Derbyn Gofal				11,733	(954)	10,779
Gwasanaethau Cymorth i Deuluoedd				1,003	(25)	978
Gwasanaethau Eraill i Blant a Theuluoedd				961	(13)	948
Comisiynu a Gwaith Cymdeithasol				4,432	-	4,432
Gweinyddu				939	-	939
Cyfanswm Diogelu a Chymorth i Deuluoedd				19,068	(992)	18,076
CYFANSWM GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A LLES	**58,564**	**(15,148)**	**43,416**	**79,832**	**(17,776)**	**62,056**

* Cymeradwyodd y Cyngor, yn ei gyfarfod ar 14 Rhagfyr 2014, i alinio cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwr Lles a'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol. O ganlyniad, cytunodd y rheolwyr y byddai'r cyfrifoldeb am Ddiogelu a Chymorth i Deuluoedd yn symud o'r Gyfarwyddiaeth Plant i'r Gyfarwyddiaeth Lles o fis Ebrill 2015. Mae cyllidebau blynyddoedd y gellid eu cymharu ar gyfer Diogelu a Chymorth i Deuluoedd ar dudalen 21 o'r Llyfr Cyllidebau felly dan y Gyfarwyddiaeth Blant.

CYLLIDEB GYFALAF FANWL 2015-16 i 2018-19

Y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles	CYLLIDEB:					ARIENNIR GAN:	
	Cyllideb Gros 2015-16	Cyllideb Gros 2016-17	Cyllideb Gros 2017-18	Cyllideb Gros 2018-19	Cyfanswm 4 blynedd	Llywodraeth Cym-ru	Cyfanswm Cyllid
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gofal Cymdeithasol i Oedolion							
Prynu ac Ailwampio Celtic Court	784	-	-	-	**784**	784	**784**
CYFANSWM Y RHAGLEN GYFALAF	**784**	**-**	**-**	**-**	**784**	**784**	**784**

Penaethiaid Is-adrannau	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau - Mark Shephard	Y Gyfarwyddiaeth Cymunedau
Pennaeth Adfywio a Datblygu - Satwant Pryce		
Pennaeth Gwasanaethau Cymdogol - Zac Shell		

RHAGAIR
Ein Datganiad o Genhadaeth:
“Defnyddio dull cytbwys o wella lles cymunedau trwy welliannau cymdeithasol, ffisegol, diwylliannol ac economaidd er mwyn creu amgylchedd diogel, braf a chynaliadwy i drigolion ac ymwelwyr â Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.”

Mae’r Gyfarwyddiaeth Cymunedau yn dwyn ynghyd amrywiaeth eang o wasanaethau sydd wedi ymrwymo i adnewyddu ffabrig ffisegol, cymdeithasol ac amgylcheddol y Fwrdeistref Sirol mewn ffordd sy’n gynaliadwy ac sy’n gwella ei lles economaidd yn gyffredinol.
Mae adfywio canol trefi Pen-y-bont ar Ogwr a Maesteg a gwella ein rhwydwaith cludiant a chyfathrebu’n allweddol er mwyn gwireddu ein Datganiad o Genhadaeth. Rydym am sicrhau bod cyfleoedd gwaith ar gael trwy ddarparu cludiant cyhoeddus effeithiol, ffyrdd sy’n cael eu cynnal a’u cadw’n dda a dulliau eraill, diogel o deithio. Mae ein hymrwymiad i ailsefydlu Porthcawl yn dref wyliau glan môr flaenllaw yn parhau ac ni fyddwn yn anghofio ein treftadaeth wrth wneud y gwelliannau hyn, na phwysigrwydd twristiaeth i gymunedau lleol.

Y nod o sicrhau bod Pen-y-bont ar Ogwr yn lle Glanach, Gwyrddach a Mwy Diogel sy’n sail i’n hymdrechion i wella cyfleoedd economaidd i bobl Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Byddwn yn parhau i hyrwyddo ailgylchu a datblygu cynaliadwy, mynd i’r afael â throseddau amgylcheddol, a gweithio gyda’n partneriaid i leihau troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Y Prif Heriau sy’n wynebu’r Gyfarwyddiaeth yn 2015-16

Paratowyd cyllideb 2015-16 yn wyneb mwy fyth o doriadau sylweddol i gyllid gwasanaethau cyhoeddus. Mae’r Gyfarwyddiaeth yn wynebu gostyngiad o 6.3% yn ei chyllideb o’i gymharu â’r llynedd. Mae llwyddo i sicrhau’r lefel hon o arbedion wedi bod yn her, ac mae pob ymdrech wedi’i wneud i ddiogelu’r gwasanaethau rheng flaen.

Disgwylir i’r Gyfarwyddiaeth fodloni heriau sylweddol yn ystod 2015 -16 gan gynnwys:-

- Parhau i weithio tuag at fodloni targed Llywodraeth Cymru o ailgylchu 70% o holl wastraff y fwrdeistref erbyn 2024-25.

RHAGAIR: Cyfarwyddiaeth Cymunedau (Parhad)

Y Prif Heriau sy'n wynebu'r Gyfarwyddiaeth yn 2015-16

- Parhau i weithredu rhaglen ddigwyddiadau hynod lwyddiannus er mwyn denu pobl i ganol ein trefi i gefnogi eu bywiogrwydd a'u hyfywedd yn y dyfodol.
- Trosglwyddo'r gwasanaeth llyfrgelloedd a chelfyddydau i'r Sefydliad Uniongyrchol Di-elw newydd erbyn mis Hydref 2015.
- Gweithredu cynlluniau parcio preswyl ym Mhen-y-bont ar Ogwr a Phorthcawl.
- Sefydlu contract gwasanaeth newydd ar gyfer gwaredu a thrin gwastraff gweddilliol mewn partneriaeth â Chyngor Castell-nedd Port Talbot, sy'n sicrhau arbedion ariannol sylweddol ond sydd hefyd yn parhau i sicrhau ein bod yn bodloni targedau perthnasol Llywodraeth Cymru.

STRWYTHUR

Cyfarwyddwr Corfforaethol – Cymunedau
Mark Shephard

Adfywio

- **Cynllunio**
  - Rheoli Adeiladu a Datblygu
  - Cynllunio Datblygiadau
- **Adfywio**
  - Prosiectau Adfywio a'r Amgylchedd Adeiledig
  - Cefn Gwlad a Thwristiaeth
  - Cyllid allanol
  - Datblygu Economaidd
  - Mentrau Cyflogaeth Lleol
- **Tai**
  - Cymunedau yn Gyntaf
  - Diogelwch Cymunedol
  - Adfywio Cynaliadwy
  - Atebion Tai
  - Cefnogi Pobl

Gwasanaethau Cymdogol

- **Priffyrdd**
  - Rhwydwaith Priffyrdd
  - Gwasanaethau Uniongyrchol Priffyrdd
  - Traffig a Chludiant
  - Peirianneg
  - Hawliau Tramwy
- **Gwaith Stryd**
  - Gwasanaethau Gwastraff
  - Polisi Gwastraff
  - Gwasanaethau Amgylcheddol
  - Parciau a Chaeau Chwarae

Cymorth Busnes

- **Cymorth Busnes**
  - Cymorth Busnes
  - Cynllunio ar gyfer Argyfwng
  - Datblygu Cynaliadwy
  - Gwasanaethau Etholiadol

Gwasanaethau Diwylliannol

- Celfyddydau
- Dysgu Oedolion yn y Gymuned
- Llyfrgelloedd

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Cymunedau	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Adfywio a Datblygu						
Datblygu						
Rheoli Datblygu	435	(542)	(107)	414	(543)	(129)
Cynllunio Datblygu	415	(54)	361	340	(16)	324
Cymorth Technegol i Ddatblygu	221	(18)	203	191	(18)	173
Rheoli Adeiladu	239	(235)	3	208	(235)	(27)
Cyfanswm Datblygu	1,310	(849)	461	1,153	(812)	341
Tai ac Adfywio Cymunedau						
Opsiynau Tai a Digartrefedd	1,020	(305)	715	1,034	(305)	729
Strategaeth Tai ac Atebion	244	-	244	215	-	215
Cefnogi Pobl	2,547	(2,384)	163	2,546	(2,384)	162
Cymunedau yn Gyntaf	1,746	(1,732)	14	1,793	(1,793)	-
Dioglewch Cymunedol	285	(185)	100	288	(185)	103
Adfywio Cynaliadwy	224	(81)	143	216	(82)	134
Cyfanswm Tai ac Adfywio Cymunedau	6,066	(4,687)	1,379	6,092	(4,749)	1,343
Adfywio a Datblygu						
Prosiectau Adfywio a'r Amgylchedd	606	(80)	526	577	(103)	474
Cefn Gwlad a Thwristiaeth	814	(315)	499	669	(159)	510

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Cymunedau	Gwariant	Incwm	Net	Gwariant	Incwm	Net
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Adfywio a Datblygu (parhad)						
Cronfa Adfywio	265	(53)	212	237	(53)	184
Datblygu Economaidd	442	(132)	310	343	(37)	306
Mentrau Lleol a Datblygu Gwledig	1,174	(941)	233	442	(172)	270
Adfywio a Rheoli Datblygu	123	-	123	123	-	123
Rheoli Adfywio	107	-	107	44	-	44
Cyfanswm Adfywio	3,531	(1,521)	2,010	2,435	(525)	1,910
Cyfanswm Adfywio a Datblygu	**10,907**	**(7,057)**	**3,850**	**9,680**	**(6,085)**	**3,595**
Gwasanaethau Stryd						
Gwaith stryd						
Gwasanaethau Carthffosiaeth	220	(18)	202	175	(18)	157
Gorfodi	353	(25)	328	292	(15)	277
Glanhau Arall	1,322	(248)	1,074	1,353	(249)	1,104
Gwaredu Gwastraff	5,487	-	5,487	5,196	-	5,196
Casglu Gwastraff	4,954	(3,940)	1,013	4,903	(3,940)	963
Gwasanaethau Profedigaeth	507	(393)	114	520	(445)	75
Rheoli Gwaith Stryd	97	-	97	98	-	98
Cyfanswm Gwaith Stryd	12,940	(4,624)	8,316	12,537	(4,667)	7,870

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Cymunedau	Gwariant	Incwm	Net	Gwariant	Incwm	Net
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Priffyrdd a Fflyd						
Cynnal a Chadw'r Priffyrdd	2,473	(291)	2,182	2,349	(294)	2,055
Goleuadau Stryd	1,693	-	1,693	1,692	-	1,692
Rheoli Priffyrdd	62	-	62	63	-	63
Hawliau Tramwy	302	(65)	236	305	(65)	240
Rheoli Rhwydweithiau	413	(249)	165	368	(198)	170
Gwasanaethau Priffyrdd (DSO)	4,013	(1,781)	2,232	4,211	(2,072)	2,139
Gwasanaethau Fflyd	3,244	(3,294)	(50)	3,214	(3,310)	(96)
Cyfanswm Priffyrdd a Fflyd	12,200	(5,680)	6,520	12,202	(5,939)	6,263
Cludiant a Pheirianneg						
Cydgysylltu Cludiant Cyhoeddus	4,361	(3,338)	1,023	4,308	(3,339)	969
Rheoli Traffig a Diogelwch ar y Ffyrdd	548	(222)	327	461	(208)	253
Polisi a Datblygu	395	(391)	4	370	(298)	72
Cleientiaid a Busnes	1,310	(1,514)	(204)	1,247	(1,749)	(502)
Gwasanaethau Peirianneg	809	(935)	(127)	849	(730)	119
Cyfanswm Cludiant a Pheirianneg	7,423	(6,400)	1,023	7,235	(6,324)	911

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Cymunedau	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Parciau a Mannau Agored						
Parciau a Chaeau Chwarae	791	(93)	698	815	(93)	722
Gwaith Cynnal a Chadw'r Tir	1,863	(309)	1,554	1,468	(309)	1,159
Parciau a Mannau Agored Cymunedol	96	-	96	97	-	97
Cyfanswm Parciau a Mannau Agored	2,750	(402)	2,348	2,380	(402)	1,978
Rheoli a Gweinyddu Gwasanaethau Stryd						
Cymorth Gwasanaethau Stryd	312	-	312	318	-	318
Cyfanswm Rheoli a Gweinyddu Stryd	312	-	312	318	-	318
Cyfanswm Gwasanaethau Stryd	**35,625**	**(17,106)**	**18,519**	**34,672**	**(17,332)**	**17,340**
Uned Fusnes Cymunedau						
Cydnerthu (Cynllunio at Argyfwng)	91	-	91	96	-	96
Uned Fusnes	642	-	642	517	-	517
Cyfanswm Cymorth y Gyfarwyddiaeth	**733**	**-**	**733**	**613**	**-**	**613**

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Cymunedau	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Diwylliant						
Addysg Oedolion	270	(190)	80	274	(189)	85
Addysg Gymunedol	57	(34)	23	53	(34)	19
Celfyddydau ac Adloniant	1,421	(579)	842	1,379	(579)	800
Gwasanaeth Llyfrgelloedd	1,875	(150)	1,726	1,825	(63)	1,762
Pwynt Gwybodaeth y Cyngor	74	(65)	9	**75**	**(66)**	**9**
Cyfleusterau TGCh	63	(17)	46	65	(18)	47
Canolfannau Cymunedol	234	(27)	207	235	(27)	208
Tŷ Bryngarw	967	(685)	281	274	(49)	225
Gwasanaethau Canolog	101	-	101	102	-	102
Cyfanswm Diwylliant	**5,062**	**(1,747)**	**3,315**	**4,282**	**(1,025)**	**3,257**
Etholiadau						
Etholiadau	153	-	153	108	-	108
Cyfanswm Etholiadau	**153**	**-**	**153**	**108**	**-**	**108**
CYFANSWM CYMUNEDAU	**52,480**	**(25,910)**	**26,570**	**49,355**	**(24,442)**	**24,913**

CYLLIDEB GYFALAF FANWL 2015-16 i 2018-19

* Mae cyllid arall yn cynnwys grantiau allanol e.e. Cronfa Dreftadaeth y Loteri, Rhaglen Ariannu'r UE ac Adran 106. Gall y ffigurau hyn newid wrth i broffiliau ariannol gael eu diwygio.

Cyfarwyddiaeth Cymunedau	CYLLIDEB:					ARIENNIR GAN:					
	Cyllideb Gros 2015-16	Cyllideb Gros 2016-17	Cyllideb Gros 2017-18	Cyllideb Gros 2018-19	Cyfanswm 4 blynedd	Cyllid Cyngor Pen-y-bont ar Ogwr	Cyllid Llywodraeth Cymru	Refeniw	* Arall	Benthyca Darbodus	Cyfanswm Cyllid
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Stryd											
Cynnal a Chadw'r Priffyrdd (Atgyweiriadau a Gyfalafwyd)	200	200	200	200	**800**	800	-	-	-	-	**800**
Mân Waith Trafnidiaeth (Atgyweiriadau a Gyfalafwyd)	250	250	250	250	**1,000**	1,000	-	-	-	-	**1,000**
Pafiliynau Parciau	837	-	-	-	**837**	-	-	-	-	837	**837**
Rhwydwaith Strydoedd y Priffyrdd	960	-	-	-	**960**	-	-	-	-	960	**960**
Parcio i Drigolion Canol Tref Pen-y-bont ar Ogwr	77	-	-	-	**77**	77	-	-	-	-	**77**
Peiriannau Amlosgi Newydd Llangrallo	890	-			**890**	-	-	890	-	-	**890**
Adfywio a Datblygu											
Cyllid Adfywio Arbennig	184	105	540	540	**1,369**	1,369	-	-	-	-	**1,369**
Menter Treftadaeth Treflun Pen-y-bont ar Ogwr	75	40	-	-	**115**	115					**115**
Menter Treftadaeth Treflun Porthcawl	425	225	35	35	**720**	250	-	-	470	-	**720**
Canol Tref Pen-y-bont ar Ogwr	43	-	-	-	**43**	43	-	-	-	-	**43**
Cronfa Fuddsoddi De-ddwyrain Cymru	120	120	-	-	**240**	240	-	-	-	-	**240**
Rhaglen Ddatblygu Cwm Llynfi	2,400	-	-	-	**2,400**				2,400		**2,400**
Seilwaith Porthcawl	5,407	-	-	-	**5,407**	5,407	-	-	-	-	**5,407**
Is-gyfanswm	**11,868**	**940**	**1,025**	**1,025**	**14,858**	**9,301**	**-**	**890**	**2,870**	**1,797**	**14,858**

CYLLIDEB GYFALAF FANWL 2015-16 to 2018-19 (Parhad)

* Mae cyllid arall yn cynnwys grantiau allanol e.e. Cronfa Treftadaeth y Loteri, Rhaglen Ariannu'r UE ac Adran 106. Gall y ffigurau hyn newid wrth i broffiliau ariannol gael eu diwygio.

Cyfarwyddiaeth Cymunedau	CYLLIDEB:					ARIENNIR GAN:					
	Cyllideb Gros 2015-16	Cyllideb Gros 2016-17	Cyllideb Gros 2017-18	Cyllideb Gros 2018-19	Cyfanswm 4 blynedd	Cyllid Cyfalaf Cyffredinol Cyngor Pen-y-bont ar Ogwr	Cyllid Llywodraeth Cymru	Refeniw	Arall *	Benthyca Darbodus	Cyfanswm Cyllid
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Is-gyfanswm wedi'i ddwyn ymlaen	**11,868**	**940**	**1,025**	**1,025**	**14,858**	**9,301**	**-**	**890**	**2,870**	**1,797**	**14,858**
Adfywio a Datblygu (Parhad)											
Amddiffyn Arfordir Porthcawl	5	0	0	0	**5**	5	-	-	-	-	**5**
Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid	4,827	3,995	0	0	**8,822**	175	5,874	-	2,773	-	**8,822**
Ardaloedd Gwella Masnachol	70	70	0	0	**140**	140	-	-	-	-	**140**
Rhaglen Amgylcheddol	30	30	0	0	**60**	60	-	-	-	-	**60**
Cynllun Datblygu Gwledig	50	50	0	0	**100**	100	-	-	-	-	**100**
Datblygu Economaidd Cymunedol	36	0	0	0	**36**	-	-	-	36	-	**36**
Cynlluniau Adnewyddu Tai	100	100	100	100	**400**	400	-	-	-	-	**400**
Grant Adnewyddu Tai/Cyfleusterau i'r Anabl	2,350	2,350	2,350	2,350	**9,400**	9,400	-	-	-	-	**9,400**
Chwaraeon, Chwarae a Lles Egnïol											
Canolfan Berwyn	200	0	0	0	**200**	200	-	-	-	-	**200**
Cyfanswm	**19,536**	**7,535**	**3,475**	**3,475**	**34,021**	19,781	**5,874**	**890**	**5,679**	**1,797**	**34,021**

Penaethiaid Is-adrannau:	Prif Weithredwr Cynorthwyol - Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio - Andrew Jolley	Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio
Pennaeth Gwasanaethau Rheoleiddio—Lee Jones		
RHAGAIR		

Gwasanaeth Cyfreithiol a Rheoleiddio

Mae'r Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio yn darparu gwasanaethau cymorth canolog i'r Awdurdod a gwasanaethau rheng flaen i'r cyhoedd. Bydd heriau a newidiadau sylweddol yn ystod y flwyddyn sydd i ddod, gyda chynnydd sylweddol mewn cydweithio a gostyngiad yn y gyllideb sylfaenol. Mae mwy o bwysau ar yr adran o ganlyniad i'r angen i gefnogi newid sylweddol o ran gwasanaethau yn yr Awdurdod. Mae'r adran yn parhau â'i diwylliant rheoli perfformiad sefydledig a'i hachrediad allanol ac mae'n cefnogi ei staff galluog sydd wedi derbyn hyfforddiant.

Mae'r prif heriau'n cynnwys:

- Cynorthwyo'r blaenoriaethau corfforaethol drwy'r Rhaglen Newid Corfforaethol;
- Adeiladu ar fodelau darparu arloesol sy'n diwallu anghenion yr Awdurdod wrth iddynt newid;
- Darparu arbedion effeithlonrwydd sylweddol;
- Sicrhau llwyddiant y prosiect Gwasanaethau Rheoleiddio ar y cyd i gefnogi a diogelu'r cyhoedd a busnes.
- Cynnal uniondeb ar adeg pan fo pwysau sylweddol i newid.

STRWYTHUR

Prif Weithredwr Cynorthwyol Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio
– Andrew Jolley

Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio Reg-

- Gwasanaethau Cyfreithiol
- Swyddog Monitro
- Safonau Masnach (Ar y Cyd)
- Cyngor i Ddefnyddwyr (Ar y Cyd)
- Iechyd yr Amgylchedd (Ar y Cyd)
- Gwasanaethau Democrataidd
- Craffu
- Trwyddedu a Chofrestru (Ar y Cyd)
- Gwasanaethau Cofrestryddion
- Gwasanaethau i'r Maer
- Gwasanaethau i'r Aelodau
- Caffael
- Cyflenwadau Catalog ar y Cyd
- Perfformiad
- Partneriaethau

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Revised Estimate)			2015-16		
Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio						
Gwasanaethau Cyfreithiol	2,445	(259)	2,186	2,474	(259)	2,215
Gwasanaethau Democrataidd	1,702	-	1,702	1,564	-	1,564
Gwasanaethau Rheoleiddio	2,385	(455)	1,930	2,110	(477)	1,633
Caffael	309	(1)	308	289	(1)	288
Partneriaethau	504	(98)	406	353	-	353
Cyfanswm Maes Gwasanaeth	**7,345**	**(813)**	**6,532**	**6,790**	**(737)**	**6,053**

Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau – Ness Young	
Pennaeth Gwasanaeth Cyllid a TGCh – Randal Hemingway	Pennaeth Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol - Sarah Kingsbury

RHAGAIR

Yn ystod 2014-15, rhoddwyd strwythur arwain newydd ar waith. Wrth i'r Cyngor barhau i fynd trwy gyfnod sylweddol o newid yn y blynyddoedd sydd i ddod, mae'r gyfarwyddiaeth adnoddau ei hun yn lleihau ac yn aildrefnu'r gwasanaethau y mae'n eu darparu i gyfarwyddiaethau eraill er mwyn sicrhau y gall barhau i gefnogi rhaglen newid y cyngor a sicrhau ei bod yn parhau i fod yn gadarn ac yn berthnasol yn y dyfodol.

Mae'r prif heriau sy'n wynebu'r Gyfarwyddiaeth yn cynnwys:

- Diwallu anghenion cynyddol cwsmeriaid mewnol ac allanol a chefnogi prosiectau ag adnoddau sy'n lleihau.
- Datblygu yn erbyn y blaenoriaethau gwella corfforaethol.
- Monitro cynnydd yn erbyn gostyngiadau'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig a chynorthwyo cyfarwyddiaethau i ddatblygu cynigion yn y dyfodol.
- Datblygu cynllun y gweithlu i baratoi gweithwyr ar gyfer newidiadau yn y dyfodol.
- Parhau i ddarparu yn erbyn Rhaglen Moderneiddio Ysgolion Pen-y-bont ar Ogwr.
- Sicrhau bod safonau Iechyd a Diogelwch yn cael eu cynnal wrth i wasanaethau gael eu hailfodelu.
- Cynhyrchu'r derbyniadau gofynnol trwy'r rhaglen gwaredu cyfalaf.
- Lleihau costau uned cynnal a chadw.
- Parhau i weithio â phartneriaid i liniaru effeithiau'r Diwygiadau Lles.
- Datblygu a gweithredu opsiynau hunangymorth newydd i'n cwsmeriaid ar y rhyngrwyd.
- Parhau i adolygu a symleiddio ein hystâd.
- Gwella dealltwriaeth cwsmeriaid o wasanaethau'r Cyngor a chynnal y berthynas â'r gymuned.

Cyllid a TGCh

Mae'r gwasanaeth yn darparu cymorth strategol a gweithredol i wahanol gwsmeriaid mewnol, yn amrywio o Aelodau etholedig a Chyfarwyddwyr i swyddogion sy'n gyfrifol am ddarparu gwasanaethau. Darperir gwasanaethau rheng flaen hefyd ar gyfer buddaliadau tai, gofal cymdeithasol i oedolion, asesiadau ariannol, y dreth gyngor ac ardollau busnes.

RHAGAIR: (Parhad)

Cyllid a TGCh

Mae gwasanaethau cymorth TGCh canolog yn cyflawni swyddogaeth allweddol wrth gynorthwyo'r Cyngor i wella'r ffordd y mae'n gweithio ac yn darparu gwasanaethau i sicrhau ein bod yn defnyddio'n hasedau technolegol yn effeithiol ac yn effeithlon.

Adnoddau Dynol, Datblygu Sefydliadol a Gwasanaethau i Gwsmeriaid

Mae'r uned gwasanaeth yn rhoi cyngor ac arweiniad proffesiynol ar sail Gorfforaethol ar yr holl faterion Adnoddau Dynol (gan gynnwys Iechyd Galwedigaethol) a Datblygu Sefydliadol, ac mae hefyd yn cynnig amrywiaeth o wasanaethau trafodol.

Cynigir cyngor ac arweiniad proffesiynol hefyd ar Gyfathrebu a Marchnata ac Ymgysylltu [gan gynnwys Cydraddoldeb]. Cynigir amrywiaeth eang o wasanaethau i'r cyhoedd trwy'r Ganolfan Gwasanaethau Cwsmeriaid.

Eiddo

Mae'r Gwasanaethau Eiddo yn rhoi cyngor a chymorth strategol a gweithredol i'r awdurdod ar reoli asedau, ystadau a chyfleusterau mewn cysylltiad â'i bortffolio eiddo. Mae'n herio ac yn adolygu asedau i wneud y gorau o'u defnydd, gan ddarparu derbyniadau cyfalaf trwy ryddhau a gwerthu asedau sydd dros ben. Mae'n rheoli ystâd fasnachol anweithredol y cyngor, gan gynhyrchu incwm rhent a chefnogi datblygiad economaidd. Mae'n darparu gwasanaeth rheoli cyfleusterau ar gyfer ei swyddfeydd craidd ac yn darparu gwasanaethau glanhau ar draws yr awdurdod. Cafodd y tîm moderneiddio ysgolion ei drosglwyddo i'r gwasanaeth yn 2014 ac mae'n gyfrifol am ddarparu'r rhaglen foderneiddio, Ysgolion yr 21ain Ganrif, a'r gwaith o reoli a chynnal a chadw ystadau ysgolion.

STRWYTHUR

Cyfarwyddwr Corfforaethol – Adnoddau
Ness Young

Cyllid a TGCh
- Cyfrifyddiaeth a Rheoli Cyllid
- Budd-dal Tai ac Asesiadau Ariannol
- Y Dreth Gyngor, Ardollau Busnes a Dyledwyr Amrywiol
- Archwiliadau Mewnol
- Taliadau
- Gwasanaethau Yswiriant
- Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu

Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol a Gwasanaethau i Gwsmeriaid
- Recriwtio a Dethol
- Cysylltiadau Gweithwyr
- Cyflogau a Systemau
- Dysgu a Datblygu
- Cydraddoldeb
- Iechyd a Diogelwch
- Iechyd Galwedigaethol gan gynnwys Gwasanaethau Cwnsela
- Cyfathrebu a Marchnata
- Gwasanaethau i Gwsmeriaid
- Rheoli Rhaglenni a Phro-siectau/Systemau Darbodus
- Cymorth Busnes

Eiddo

Ystadau Eiddo
- Rheoli Cyfleusterau
- Moderneiddio Ysgolion
- Gwasanaethau glanhau
- Rheoli asedau
- Data eiddo
- Gw
- Gwarediadau
- Rheoli ystadau
- Ystadau anweithredol

Amgylchedd Adeiledig
- Ynni
- Penseiri
- Mecanyddiaeth a Pheirianneg
- Syrfëwyr
- Iechyd a Diogelwch

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Swyddogaethau Corfforaethol	Gwariant	Incwm	Net	Gwariant	Incwm	Net
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyllid a TGCh						
Gwasanaethau Ariannol	1,933	(215)	1,718	1,870	(178)	1,692
Ardrethi Busnes a Dyledwyr Amrywiol	889	(684)	205	817	(708)	109
Budd-daliadau i Hawlwyr	49,699	(49,914)	(215)	51,071	(51,286)	(215)
Asesiadau Ariannol a Gweinyddu Budd-daliadau	1,652	(956)	696	1,605	(847)	758
Gwasanaethau Trysorlys ac Yswiriant	284	(74)	210	289	(70)	219
Taliadau Banc a Ffioedd Archwilio	520	(3)	517	520	(22)	498
Archwiliadau Mewnol	422	(19)	403	402	(1)	401
Partneriaethau						
TGCh	4,850	(746)	4,104	4,914	(746)	4,168
Cyfanswm: Cyllid a TGCh	**60,249**	**(52,611)**	**7,638**	**61,488**	**(53,858)**	**7,630**

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Swyddogaethau Corfforaethol	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol						
Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol	2,639	(456)	2,183	2,363	(330)	2,033
Gweinyddu Gwasanaethau Busnes	689	(123)	566	657	(124)	533
Cyfathrebu a Marchnata	149	-	149	148	-	148
Canolfan Ragoriaeth*	227	-	227	-	-	-
Gwasanaethau i Gwsmeriaid	1,253	(6)	1,247	1,305	(67)	1,238
Cyfanswm: Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol	4,957	(586)	4,371	4,472	(520)	3,952
Eiddo (Ystadau)						
Rheoli Cyfleusterau	2,896	(1,346)	1,550	2,793	(1,263)	1,530
Moderneiddio Ysgolion	258	(4)	254	**262**	**(4)**	**258**
Eiddo Amrywiol	434	(469)	(35)	**439**	**(469)**	**(30)**
Gweinyddu Eiddo	728	(44)	684	**707**	**-**	**707**
Incwm Masnachol	494	(1,263)	(769)	**498**	**(1,288)**	**(790)**
Cyfanswm: Eiddo (Ystadau)	4,810	(3,126)	1,684	**4,699**	**(3,024)**	**1,675**

* Ers rhoi strwythur arwain newydd ar waith o fis Ebrill 2015, mae'r cyfrifoldeb am y 'Ganolfan Ragoriaeth' bellach dan y maes gwasanaeth Trawsnewid yn y Gyfarwyddiaeth Addysg a Thrawsnewid (mae manylion amcangyfrifon cymharol ar gyfer 2014-15 ar gyfer y gwasanaeth hwn i'w weld ar dudalen 21).

CYLLIDEB REFENIW	2014-15 (Amcangyfrif Diwygiedig)			2015-16		
Swyddogaethau Corfforaethol	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**	**Gwariant**	**Incwm**	**Net**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Eiddo (Yr Amgylchedd Adeiledig)						
Ynni	76	-	76	78	-	78
Penseiri	375	(477)	(102)	381	(360)	21
Peirianneg Mecanyddol a Thrydanol a Legionella	398	(200)	198	295	(102)	193
Syrfëwyr	3,715	(3,598)	117	3,463	(3,299)	164
Iechyd a Diogelwch	270	-	270	274	-	274
Cyfanswm Eiddo (Yr Amgylchedd Adeiledig)	4,835	(4,275)	560	4,491	(3,761)	730
Uned y Prif Weithredwr a Grantiau Corfforaethol i Gyrff Gwirfoddol	719	-	719	685	-	685
CYFANSWM: SWYDDOGAETHAU CORFFORAETHOL	**75,570**	**(60,598)**	**14,972**	**75,835**	**(61,163)**	**14,672**

CYLLIDEB GYFALAF FANWL 2015-16 i 2018-19

TGCh ac Eiddo	CYLLIDEB:				ARIENNIR GAN:				
	Cyllideb Gros 2015-16	Cyllideb Gros 2016-17	Cyllideb Gros 2017-18	Cyllideb Gross 2018-19	Cyfanswm 4 blynedd	Cyllid Cyfalaf Cyffredinol Cyngor Pen-y-bont ar Ogwr	Refeniw	Benthyca Darbodus	Cyfanswm Cyllid
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Eiddo									
Mân Waith	1,600	1,100	1,100	1,100	**4,900**	4,400	-	500	**4,900**
Adleoli'r Cyfleusterau Depo	2,746	-	-	-	**2,746**	1,056	1,690	-	**2,746**
Asedau Anweithredol	475	-	-	-	**475**	-	475	-	**475**
TGCh a Chyswllt â Chwsmeriaid									
Buddsoddi mewn TGCh (Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu)	46	-	-	-	**46**	46	-	-	**46**
Arall									
Prosiectau Cymunedol	50	50	50	50	**200**	200	-	-	**200**
CYFANSWM Y RHAGLEN GYFALAF	4,917	1,150	1,150	1,150	**8,367**	5,702	**2,165**	**500**	**8,367**

Adran 106
Cytundeb cyfreithiol yw Cytundeb Adran 106 rhwng yr Awdurdod Cynllunio a'r ymgeisydd/datblygwr ac unrhyw rai eraill a allai fod â buddiant yn y tir.

Amcangyfrifon
Y symiau y disgwylir iddynt gael eu gwario neu eu derbyn fel incwm, yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Ardoll
Ardoll yw swm o arian y mae'n ofynnol i awdurdod lleol ei gasglu (a'i gynnwys yn ei gyllideb) ar ran sefydliad arall. Gallai'r corff sy'n codi'r ardoll fod yn un o Asiantaethau'r Llywodraeth neu'n gorff lleol fel Awdurdod Iechyd Porthladd Bae Abertawe. Y prif wahaniaeth rhwng ardoll a phraesept yw bod yr olaf yn ymddangos fel eitem ar wahân ar fil y Dreth Gyngor.

Ardoll Annomestig Genedlaethol
Modd y mae busnesau lleol yn cyfrannu tuag at gost gwasanaethau awdurdodau lleol. Caiff yr ardoll ei chasglu gan awdurdodau bilio ar ran Llywodraeth Cymru ac yna caiff ei ailddosbarthu ymysg yr holl awdurdodau lleol ac awdurdodau'r heddlu yn seiliedig ar Asesiad o Wario Safonol a phoblogaeth. Fe'u gelwir hefyd yn 'Ardollau Busnes'.

Asesiad o Wario Safonol
Asesiad o wario safonol yw'r swm o wariant refeniw (heb gynnwys cyllid a ddarperir trwy grantiau penodol) y mae Gweinidog Llywodraeth Leol a Busnes y Llywodraeth yn ei ystyried yn briodol ac sy'n adlewyrchu'r gwahanol nodweddion ym mhob awdurdod lleol, i sicrhau bod pob awdurdod lleol yn gallu darparu gwasanaeth o lefel safonol.

Mae'r fformiwla ar gyfer cyfrifo'r Asesiad yn defnyddio gwybodaeth sy'n adlewyrchu gwahanol nodweddion awdurdodau lleol Cymru, yn amrywio o'r awdurdodau gwledig heb lawer o boblogaeth yng ngogledd, canolbwrth a gorllewin Cymru i awdurdodau trefol de-ddwyrain Cymru.

O ganlyniad, mae'r fformiwla yn ystyried ffactorau fel: poblogaeth, nifer y plant ac oedolion hŷn, hyd y ffyrdd, amddifadedd, pa mor wledig ydynt a phrinder pobl.

Asiantaeth y Swyddfa Brisio,
Ffurfiwyd y Swyddfa Brisio ym 1910, ac mae'n asiantaeth weithredol o Refeniw a Thollau EM. Mae'r Asiantaeth yn rhoi prisiadau i'r Llywodraeth a chyngor am eiddo sydd ei angen er mwyn cefnogi trethu a budd-daliadau. Maent hefyd yn darparu ystod o brisiadau statudol ac anstadudol a gwasanaethau syrfëio i dros 4,000 o gyrff y sector gyhoeddus.

Awdurdod Bilio
Yng Nghymru, yr Awdurdod Unedig sy'n gyfrifol am gasglu'r *dreth gyngor* a'r *ardrethi annomestig* yn eu hardal.

Band D
Y Dreth Gyngor sydd i fod i gwmpasu'r cartref nodweddiadol. Mae'n cynnwys eiddo gwerth hyd at £123,000. Caiff eiddo mwy newydd ei asesu ar sail beth fyddai ei bris yn 2003.

Benthyca:
â Chymorth – Y swm a fenthycir sydd wedi'i gefnogi'n llawn neu'n rhannol gan Lywodraeth Cymru.
Digymorth – Y swm sydd i'w dalu'n gyfan gwbl o'r Dreth Gyngor.

Benthyca Darbodus
Benthyca y tu hwnt i'r hyn a gefnogir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru y mae'r awdurdod o'r farn ei fod yn gallu fforddio ei ad-dalu, naill ai drwy gynilion o fuddsoddiadau neu o'r Dreth Gyngor.

Blaenoriaeth Gwella Corfforaethol
Dyma'r amcanion gwella a bennir gan y Cyngor, sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Corfforaethol.

Colli gwerth
Colled yn sgil digwyddiad sy'n lleihau gwerth ased yn sylweddol, er enghraifft difrod ffisegol, fel tân mawr, neu ddirywiad sylweddol yng ngwerth marchnad yr ased yn ystod y flwyddyn.

Cronfeydd Wrth Gefn
Symiau a gedwir o'r neilltu i dalu am wariant yn y dyfodol. Gellir eu clustnodi i ariannu gwariant penodol neu eu cadw fel cronfeydd cyffredinol i ariannu gwariant amhenodol yn y dyfodol.

Cyfwerth â Band D
Nifer yr eiddo *band D* mewn ardal a fyddai'n codi'r un swm o'r dreth cyngor â'r nifer gwirioneddol o eiddo o bob band. Caiff eiddo eu trosi i sylfaen sy'n gyfartal â band D. Er enghraifft, mae un eiddo band H gyfwerth â dau eiddo band D, oherwydd bod trethdalwr mewn eiddo band H yn talu ddwywaith cymaint o dreth gyngor â threthdalwr mewn eiddo band D.

Cyllid Allanol Cyfun – Cyfanswm y cymorth allanol ar gyfer gwariant refeniw awdurdodau lleol nad yw'n cael ei ariannu gan y dreth gyngor. Mae'n cynnwys y grant cynnal refeniw, rhai grantiau penodol a thaliadau o adenillion ardrethi annomestig wedi eu hailddosbarthu.

Cyllid Cyfalaf
Cost refeniw ariannu gwariant cyfalaf. Mae'n cynnwys talu prifsymiau a llog ar fenthyciadau hirdymor allanol, costau rheoli dyledion, taliadau prydlesu a thaliadau cyfalaf. Mae taliadau cyfalaf yn cynnwys dibrisiant (ar sail oes ddefnyddiol yr ased).

Cyllideb
Datganiad sy'n diffinio cynlluniau ariannol y Cyngor dros gyfnod penodol, blwyddyn fel arfer.

Cynghorau Cymuned yw'r cyrff cynrychioli mwyaf lleol yng Nghymru. Caiff yr aelodau eu dewis bob pedair blynedd i gynrychioli ardal gyfan y cyngor cymuned.

Cynllun Corfforaethol
Mae'r Cynllun Corfforaethol yn rhoi cyfeiriad strategol i waith yr Awdurdod er mwyn gwireddu ei weledigaeth ac mae'n nodi amcanion gwella allweddol y Cyngor ar gyfer y blynyddoedd sydd i ddod. Mae'n adlewyrchu'r ymrwymiad parhaus i weithio mewn partneriaeth ag eraill i ddarparu gwasanaethau i'n cymunedau. Mae hefyd yn amlinellu sut y bydd ein blaenoriaethau'n cael eu cyflawni.

Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor
Disodlwyd Cynllun Budd-daliadau'r Dreth Gyngor gan Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ym mis Ebrill 2013. Mae'r Cynllun yng Nghymru wedi ei bennu gan Reoliadau a wnaed dan Atodlen 1B o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (fel y'i mewnosodwyd gan Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 2012).

Derbyniadau Cyfalaf
Yr incwm a geir o werthu asedau cyfalaf. Gellir ei ddefnyddio i ariannu cynlluniau cyfalaf newydd, ond nid i ariannu gwariant refeniw.

Grant Cynnal Refeniw
Grant cyffredinol a delir gan Lywodraeth Cymru i awdurdodau lleol.

Grantiau Cyfalaf:
Penodol – Grant a dderbynnir naill ai oddi wrth Lywodraeth Ganolog neu oddi wrth sefydliadau allanol eraill, er enghraifft, Llywodraeth Cymru, i ariannu cynllun cyfalaf penodol.

Cyffredinol – Grant a dderbynnir oddi wrth Lywodraeth Cymru i'w wario ar gynllun(iau) cyfalaf y mae'r awdurdod yn eu hystyried yn briodol/angenrheidiol.

Gwariant Cyfalaf
Nodir diffiniad at ddibenion cyfalaf yn adran 16 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003, sy'n nodi bod yn rhaid i wariant gael ei gyfalafu'n unol ag arferion priodol.

Mae gwariant y gellir ei gyfalafu'n cynnwys:
1. Caffael, adennill, gwella neu osod tir
2. Caffael, adeiladu, paratoi a gwella ffyrdd, adeiladau a strwythurau eraill neu roi rhai newydd yn eu lle
3. Caffael neu osod cerbydau, peiriannau ac offer trwm symudol neu ansymudol, neu roi rhai newydd yn eu lle
4. Caffael cyfalaf cyfrannau neu gyfalaf benthyca unrhyw gorff corfforaethol
5. Gwaith y bwriedir iddo wella insiwleiddio thermol adeilad yn sylweddol
6. Caffael neu baratoi rhaglen gyfrifiadurol.

Gwariant Net
Gwariant gros namyn incwm gwasanaeth penodol.

Incwm
Yr holl incwm a gynhyrchir gan wasanaeth o ffynonellau allanol ynghyd ag ad-daliadau mewnol.

Llithriant
Newid yn amseru'r gwariant ar gynlluniau cyfalaf, sy'n peri bod taliadau cyfalaf yn digwydd mewn blynyddoedd ariannol gwahanol, fel arfer yn hwyrach na'r disgwyl.

Praesept
Ardoll a godir gan awdurdodau praeseptio ar awdurdodau bilio, sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdodau bilio gasglu incwm ar eu rhan gan y rhai sy'n talu'r dreth gyngor.

Setliad
Setliad Cyllid Llywodraeth Leol yw'r penderfyniad blynyddol a wneir yn Adroddiad Cyllid Llywodraeth Leol (Cymru) ynglŷn â lefel *grant cynnal refeniw* y flwyddyn ganlynol a'r *ardollau an-nomestig* i'w dosbarthu i bob awdurdod lleol yng Nghymru.

Strategaeth Ariannol y Tymor Canolig
Cynllun sy'n nodi sut y bydd y Cyngor yn ceisio defnyddio ei adnoddau er mwyn helpu i gyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol a'i ddyletswyddau statudol, gan gynnwys rheoli pwysau ariannol a risgiau dros gyfnod o 4 blynedd.

Y Dreth Gyngor
Ffynhonnell trethi lleol yr awdurdod. Codir y dreth gyngor ar aelwydydd yn ei ardal gan yr awdurdod bilio, ac mae'n cynnwys treth gyngor ar gyfer Awdurdodau Heddlu a Chynghorau Cymuned yn ogystal ag ardoll Treth Gyngor yr awdurdod ei hun. Mae'r Cyngor yn dosbarthu'r enillion i awdurdodau praeseptio, ac yn eu defnyddio drwy ei gronfa gyffredinol ei hun.

Mwy o wybodaeth: Mae'r wybodaeth yn y Llyfr Cyllideb hwn ar gael yn Saesneg hefyd.